

Co-funded by
the European Union

EuroCivic Lab

**Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας
και την ιθαγένεια μέσω
των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), του
κοινωνικού ακτιβισμού και
μεθοδολογία Living Labs στην**

WP3

Το Εργαλείο για Μαθητές του EuroCivic

Ενότητα 3

**Οι πολίτες της ΕΕ ενάντια σε κάθε
πρόκληση**

Το έργο EuroCivic Lab: Ενίσχυση της ευρωπαϊκής ταυτότητας και ιθαγένειας μέσω των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (SDGs), του κοινωνικού ακτιβισμού και της μεθοδολογίας Living Lab στην σχολική εκπαίδευση

2024-1-HU01-KA220-SCH-000251467

Χρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ωστόσο, οι απόψεις και οι γνώμες που εκφράζονται είναι αποκλειστικά των συγγραφέων και δεν αντανακλούν απαραίτητα αυτές της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή του Εθνικού Οργανισμού Erasmus+ ΣΜΡΕ. Ούτε η Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε ο διαχειριστικός φορέας μπορούν να θεωρηθούν υπεύθυνοι για αυτές.

Άδεια Creative Commons

CC BY-NC 4.0

Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International

Η άδεια αυτή απαιτεί από τους επαναχρησιμοποιούντες να αναφέρουν τον δημιουργό. Επιτρέπει στους επαναχρησιμοποιούντες να διανέμουν, να αναμιγνύουν, να προσαρμόζουν και να αξιοποιούν το υλικό σε οποιοδήποτε μέσο ή μορφή, αποκλειστικά για μη εμπορικούς σκοπούς.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συγγραφείς	Συνεργάτης του έργου

Εταίροι του έργου

universität
wien

Πίνακας περιεχομένων

Εισαγωγή	4
Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα	6
Γιατί υπάρχει η ΕΕ: οι προκλήσεις τότε και τώρα.	8
Πώς επηρεάζουν οι προκλήσεις την ταυτότητα και την προσαρμογή;	13
Ο ρόλος των πολιτών και των νέων στην αντιμετώπιση	17
Από τα προβλήματα στις συλλογικές λύσεις	21
Γλωσσάριο	25
Δραστηριότητες της ενότητας	29
Δραστηριότητα 1	29
Δραστηριότητα 2	36
Δραστηριότητα 3	40
Δραστηριότητα 4	49
Δραστηριότητα 5	55
Δραστηριότητα 6	63
Δραστηριότητα 7	69
Σχέδια μαθήματος	73
Σχέδιο μαθήματος 1	73
Σχέδιο μαθήματος 2	76
Σχόλια για την ενότητα	80
Αναφορές	81

Εταίροι του έργου

Εισαγωγή

Καλώς ήρθατε στο «Πολίτες της ΕΕ ενάντια σε κάθε πρόκληση» — μια ενότητα για νέους Ευρωπαίους που θέλουν να κατανοήσουν τον σημερινό κόσμο και να συμβάλουν στη διαμόρφωση του μέλλοντός του. Σήμερα, η Ευρώπη αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, όπως η κλιματική αλλαγή, η ανισότητα, η μετανάστευση, η ψηφιοποίηση και η προστασία της δημοκρατίας. Αυτό το βιβλίο σας βοηθά να εξερευνήσετε αυτά τα ζητήματα όχι μόνο ως «εξωτερικά» προβλήματα, αλλά από τη δική σας οπτική γωνία, ως θέματα που επηρεάζουν τη ζωή, τις αξίες και την κοινότητά σας. Καθώς διαβάζετε αυτό το βιβλίο, θέλουμε να σκεφτείτε, να συζητήσετε και να αναλάβετε δράση θέτοντας τα εξής ερωτήματα:

- Ποια ήταν τα κίνητρα πίσω από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζει σήμερα;
- Πώς επηρεάζουν αυτά τα ζητήματα την καθημερινή ζωή των ανθρώπων;
- Τι μπορούμε να κάνουμε μαζί, ως νέοι πολίτες;

Αυτό το εγχειρίδιο έχει σχεδιαστεί για μαθητές ηλικίας 10–16 ετών και μπορεί επίσης να χρησιμοποιηθεί σε συλλόγους νεολαίας ή κοινοτικά προγράμματα. Δεν χρειάζεται να γνωρίζετε πολλά για την ΕΕ — αρκεί να έχετε ανοιχτό μυαλό και περιέργεια.

Ο τρόπος μάθησης είναι «μάθηση μέσω της πράξης» — μέσω παραδειγμάτων, ομαδικής εργασίας και δημιουργικών έργων. Ο σκοπός αυτού του φυλλαδίου δεν είναι η απομνημόνευση βαρετών γεγονότων, αλλά η ανάπτυξη χρήσιμων δεξιοτήτων, όπως η κριτική σκέψη, η ομαδική εργασία, η επικοινωνία, η δημιουργικότητα και η ενσυναίσθηση.

Πάνω απ' όλα, αυτό το βιβλίο σας υπενθυμίζει ότι η ΕΕ αφορά τους ανθρώπους, όχι μόνο τους θεσμούς. Οι ενεργοί και συνεργάσιμοι πολίτες μπορούν να βελτιώσουν την Ευρώπη μέσω της γνώσης, της αλληλεγγύης και της δράσης.

Περιεχόμενα

Εταίροι του έργου

universität
wien

Το εγχειρίδιο σας καθοδηγεί βήμα προς βήμα — από την κατανόηση των προκλήσεων έως την ανάληψη δράσης. Ακολουθεί μια σύντομη επισκόπηση:

Εισαγωγή – Γιατί ο ρόλος σας ως πολίτη της ΕΕ έχει σημασία.

Μαθησιακοί στόχοι – Τι θα ανακαλύψετε και ποιες δεξιότητες θα αποκτήσετε.

Γιατί υπάρχει η ΕΕ: προκλήσεις τότε και τώρα – Από την ειρηνευτική διαδικασία της μεταπολεμικής περιόδου έως τα τρέχοντα παγκόσμια ζητήματα.

Ο αντίκτυπος των προκλήσεων στην ταυτότητα και τη συνοχή – Πώς οι κρίσεις διαμορφώνουν την εμπιστοσύνη και το αίσθημα του «ανήκουν».

Ο ρόλος των πολιτών και των νέων – Πραγματικές ιστορίες νέων ανθρώπων που κάνουν τη διαφορά.

Από το πρόβλημα στη συλλογική λύση – Τρόποι μετατροπής των προκλήσεων σε ευκαιρίες μέσω της ομαδικής εργασίας.

Γλωσσάριο – Επεξήγηση βασικών όρων με απλό τρόπο.

Δραστηριότητες της ενότητας – Επτά πρακτικά έργα: συζητήσεις, προσομοιώσεις και ομαδικές προκλήσεις.

Σχέδια μαθήματος – Συμβουλές για εκπαιδευτικούς και υπεύθυνους ομάδων.

Ανατροφοδότηση και αξιολόγηση – Επισκόπηση όσων έχετε μάθει.

Πόροι – Εξερευνήστε πρόσθετους πόρους.

Κάθε άσκηση σε αυτό το βιβλίο κάνει τη μάθηση για ευρωπαϊκά θέματα ουσιαστική, συνδέοντάς τα με τη δική σας ζωή και την κοινότητά σας. Μαζί, θα δείτε ότι η ιστορία της Ευρώπης είναι και η δική σας ιστορία — και οι ιδέες σας μπορούν να βοηθήσουν στη συγγραφή του επόμενου κεφαλαίου της.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Στόχοι και μαθησιακά αποτελέσματα

Στόχοι της ενότητας

Το πρόγραμμα «EU Citizens Against Any Challenge» βοηθά τους νέους Ευρωπαίους να κατανοήσουν και να ανταποκριθούν στα σημαντικά ζητήματα που διαμορφώνουν τη ζωή σήμερα (McCormick, 2021) — όπως η κλιματική αλλαγή, η μετανάστευση, η ανισότητα και ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Στόχος μας είναι να δείξουμε ότι τα παγκόσμια προβλήματα επηρεάζουν τη ζωή των ανθρώπων και αλλάζουν κάθε κοινότητα, ακόμη και τις προσωπικές σχέσεις. Η ενότητα καταδεικνύει ότι οι νέοι δεν είναι απλώς παρατηρητές — είναι μέρος της λύσης. Μέσω της συνεργασίας, της δημιουργίας και της ενεργού συμμετοχής, οι μαθητές συνειδητοποιούν ότι οι ενέργειές τους έχουν πραγματικό αντίκτυπο.»

Κύριοι στόχοι

α. Ευαισθητοποίηση – Κατανόηση των σημερινών μεγαλύτερων ευρωπαϊκών και παγκόσμιων προκλήσεων και του τρόπου με τον οποίο αλληλοσυνδέονται.

β. Εκμάθηση της λειτουργίας και των θεμελιωδών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης: γιατί ιδρύθηκε, τι αντιπροσωπεύει και ο ρόλος της συνεργασίας στην αντιμετώπιση των προβλημάτων.

γ. Ενεργός πολιτειότητα – Διερεύνηση του τρόπου με τον οποίο οι νέοι μπορούν να συμβάλουν σε θετικές αλλαγές μέσω σχολικών ή κοινοτικών προγραμμάτων.

δ. Ενδυνάμωση – Εφαρμογή της μετατροπής των ιδεών σε δράση μέσω συζητήσεων, ομαδικής εργασίας και πραγματικών μίνι-έργων.

Ο στόχος δεν είναι μόνο η απόκτηση γνώσεων, αλλά και η έμπνευση — να σκεφτόμαστε, να νοιαζόμαστε και να αναλαμβάνουμε δράση για μια δίκαιη, δημοκρατική και βιώσιμη Ευρώπη.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Μαθησιακά αποτελέσματα

Η ολοκλήρωση της ενότητας θα εφοδιάσει τους μαθητές με πρόσθετες γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις που είναι απαραίτητες για την ενεργό ευρωπαϊκή ιθαγένεια. Θα είναι σε θέση να:

Να γνωρίζουν και να εξηγούν: Να προσδιορίζουν τις κύριες προκλήσεις της ΕΕ, να εξηγούν γιατί ιδρύθηκε η Ένωση και να διευκρινίζουν τι σημαίνει να είναι κανείς Ευρωπαίος πολίτης.

Να κατανοούν και να συνδέουν: Να βλέπουν πώς συνδέονται τα παγκόσμια και τα τοπικά ζητήματα και να αναγνωρίζουν πώς οι αξίες της ΕΕ — δημοκρατία, ισότητα και αλληλεγγύη — καθοδηγούν τις δράσεις.

Εφαρμόζουν στην πράξη: Να συμμετέχουν ή να σχεδιάζουν μικρά έργα, συζητήσεις ή εκστρατείες που σχετίζονται με πραγματικά ζητήματα, χρησιμοποιώντας την ομαδική εργασία και την επικοινωνία για να προτείνουν δίκαιες και βιώσιμες λύσεις.

Να συγκρίνουν και να συνθέτουν απόψεις: Να αναγνωρίζουν τις διαφορές στις προκλήσεις μεταξύ των χωρών και να κατανοούν καλύτερα τα προβλήματα συνδυάζοντας ιδέες από τομείς όπως η γεωγραφία, η ηθική ή οι ΤΠΕ.

Εκφράστε και συζητήστε απόψεις: Μοιραστείτε τις απόψεις σας με σαφήνεια και σεβασμό, χρησιμοποιώντας γεγονότα και παραδείγματα για να εξηγήσετε τη θέση σας.

Να σκέφτονται κριτικά: Να αμφισβητούν τον τρόπο με τον οποίο οι κυβερνήσεις, οι πολίτες και η ΕΕ ανταποκρίνονται στις προκλήσεις, να εντοπίζουν την παραπληροφόρηση και να προτείνουν δίκαιες και ρεαλιστικές λύσεις.

Αυτό το μάθημα θα βοηθήσει στην ανάπτυξη πολλών ικανοτήτων, για παράδειγμα:

Εταίροι του έργου

universität
wien

- Πολιτική ικανότητα – κατανόηση των δικαιωμάτων, της δημοκρατίας και της συμμετοχής.
- Κοινωνικές και συναισθηματικές δεξιότητες – ομαδική εργασία, ενσυναίσθηση και αλληλεγγύη.
- Κριτική σκέψη και ψηφιακή παιδεία – ανάλυση πληροφοριών και εντοπισμός ψευδών ειδήσεων.
- Παγκόσμια συνείδηση – σύνδεση των τοπικών δράσεων με τους παγκόσμιους στόχους.
- Δημιουργικότητα και επίλυση προβλημάτων – εύρεση νέων τρόπων αντιμετώπισης των προκλήσεων.

Γιατί υπάρχει η ΕΕ: οι προκλήσεις τότε και σήμερα.

1. Πώς ξεκίνησαν όλα;

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) δεν γεννήθηκε σε ειρηνικές εποχές — δημιουργήθηκε μετά από σοβαρές κρίσεις. Κατά τη διάρκεια των δύο παγκοσμίων πολέμων του 20ού αιώνα, πολλές πόλεις, ολόκληρες εθνικές οικονομίες και οι οργανικοί δεσμοί μεταξύ των χωρών καταστράφηκαν. Οι Ευρωπαίοι ηγέτες ήθελαν να διασφαλίσουν ότι ο πόλεμος δεν θα ξανασυμβεί ποτέ.

Μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, συνειδητοποίησαν ότι η διαρκής ειρήνη απαιτούσε συνεργασία. Εάν οι χώρες έλεγχαν από κοινού βασικές πρώτες ύλες — όπως ο άνθρακας και ο χάλυβας — θα άνθιζε η συνεργασία, όχι ο πόλεμος. Το 1951, έξι χώρες — η Γαλλία, η Δυτική Γερμανία, η Ιταλία, το Βέλγιο, οι Κάτω Χώρες και το Λουξεμβούργο — ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα (ΕΚΑΧ). Αυτό εδραίωσε την εμπιστοσύνη και κατέστησε τον πόλεμο μεταξύ τους πρακτικά αδύνατο.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Λίγα χρόνια αργότερα, το 1957, ίδρυσαν την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ), η οποία βοήθησε τις χώρες να εμπορεύονται ελεύθερα και να συνεργάζονται στενότερα. Αυτά ήταν τα πρώτα σημαντικά βήματα προς την ΕΕ όπως την γνωρίζουμε σήμερα. Τις τελευταίες δεκαετίες, η Ευρώπη αντιμετώπισε πολλές σημαντικές προκλήσεις, όπως η πετρελαϊκή κρίση, η κατάρρευση των δικτατοριών στη Νότια Ευρώπη και οι αλλαγές καθεστώτων στην Ανατολική Ευρώπη. Αυτές οι καταστάσεις ενθάρρυναν τις χώρες να συνεργαστούν ακόμη πιο στενά και να αναζητήσουν λύσεις βασισμένες σε κοινές αξίες. (Wallace, Pollack και Young, 2020)

2. Ο στόχος της ΕΕ: ειρήνη, ευημερία και εταιρική σχέση.

Η ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης υποκινήθηκε από την πεποίθηση ότι η συνεργασία είναι πιο πολύτιμη από τη σύγκρουση. Ταυτόχρονα, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι το ευρωπαϊκό εγχείρημα καθοδηγούνταν επίσης από οικονομικούς στόχους από την αρχή· αυτοί περιλάμβαναν τη δημιουργία μιας κοινής αγοράς βασισμένης στο ελεύθερο εμπόριο και την κινητικότητα αγαθών, υπηρεσιών και ανθρώπων. Οι κύριοι στόχοι της είναι:

Ειρήνη – Διατήρηση της ασφάλειας στην Ευρώπη μέσω της επίλυσης των προβλημάτων με διάλογο αντί για πόλεμο.

Ευημερία – Η οικοδόμηση μιας δίκαιης και σταθερής οικονομίας στην οποία οι χώρες μπορούν να εμπορεύονται και να αναπτύσσονται.

Συνεργασία – Η υποστήριξη της δημοκρατίας, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της αλληλεγγύης εντός της Ευρώπης και σε παγκόσμια κλίμακα.

Ενώ όλες οι δραστηριότητες της ΕΕ καθοδηγούνται από κοινές βασικές αξίες, νέες προκλήσεις δοκιμάζουν συνεχώς την ευρωπαϊκή συνεργασία.

Εταίροι του έργου

universität
wien

3. Προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρώπη

α. Οικονομικά και κοινωνικά προβλήματα

Όταν μια χώρα αντιμετωπίζει δυσκολίες, το αισθάνονται και οι άλλες. Η χρηματοπιστωτική κρίση του 2008 και η πανδημία COVID-19 κατέδειξαν πόσο αλληλένδετες είναι οι ευρωπαϊκές οικονομίες. Για την ανάκαμψη, η ΕΕ δημιούργησε κοινά ταμεία στήριξης, όπως το Μέσο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ή το NextGenerationEU, για να βοηθήσει τις χώρες να ανοικοδομηθούν από κοινού. Ακόμη και σήμερα, η Ευρώπη έχει πολύ πιο ανεπτυγμένες και λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές· ως εκ τούτου, η ΕΕ πρέπει να προάγει την αλληλεγγύη και να διασφαλίζει ίσες ευκαιρίες. Κλίμα και περιβάλλον.

Η Ευρώπη νιώθει τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής — πλημμύρες, πυρκαγιές και καύσωνες. Ο κύριος στόχος της Ευρωπαϊκής Πράσινης Συμφωνίας είναι να καταστήσει την Ευρώπη κλιματικά ουδέτερη έως το 2050. Η ΕΕ εργάζεται για την προστασία της φύσης, τη μείωση της ρύπανσης και τη διασφάλιση ότι καμία περιοχή δεν θα μείνει πίσω στην πράσινη και δίκαιη μετάβαση.

β. Μετανάστευση και γήρανση

Οι πόλεμοι και η φτώχεια εκτός Ευρώπης έχουν φέρει περισσότερους μετανάστες και πρόσφυγες που αναζητούν ασφάλεια. Το 2015, η ΕΕ αντιμετώπισε μια μεταναστευτική κρίση και εξακολουθεί να εργάζεται για τη θέσπιση δίκαιων κανόνων για τη βοήθεια και τη φιλοξενία των ανθρώπων. Ταυτόχρονα, ο πληθυσμός της Ευρώπης γερνάει, πράγμα που σημαίνει λιγότερους εργαζόμενους και μεγαλύτερη ανάγκη για φροντίδα. Η μετανάστευση μπορεί να βοηθήσει, αλλά μόνο αν οι νεοαφιχθέντες ενταχθούν καλά.

δ. Τεχνολογία και ψηφιακές προκλήσεις

Εταίροι του έργου

Η τεχνολογία επηρεάζει τον τρόπο με τον οποίο ζούμε, μαθαίνουμε και εργαζόμαστε. Η ΕΕ θέλει να διασφαλίσει ότι όλοι έχουν πρόσβαση σε ψηφιακά εργαλεία και πληροφορίες, αλλά πρέπει επίσης να προστατεύσουμε τα δεδομένα και να αντιμετωπίσουμε ζητήματα που σχετίζονται με την τεχνητή νοημοσύνη και την ασφάλεια στο διαδίκτυο. Η ψηφιακή πρόοδος πρέπει να σέβεται τη δημοκρατία και τα ανθρώπινα δικαιώματα. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2024, 22 Ιανουαρίου))

ε. Παγκόσμιες συγκρούσεις και ασφάλεια

Ο πόλεμος στην Ουκρανία υπενθύμισε στην Ευρώπη ότι η ειρήνη δεν είναι καθόλου εγγυημένη. Η ΕΕ ενήργησε από κοινού για να στηρίξει την Ουκρανία και να μειώσει την ενεργειακή της εξάρτηση από τη Ρωσία. Η Ένωση συνεργάζεται επίσης με εταίρους όπως οι ΗΠΑ και ο ΟΗΕ για την υπεράσπιση της ελευθερίας και της συνεργασίας σε παγκόσμιο επίπεδο.

4. Πώς προσαρμόζεται η ΕΕ;

Καθ' όλη τη διάρκεια της ιστορίας, η Ευρώπη μετέτρεψε τις κρίσεις σε πρόοδο:

Η δεκαετία του 1950 έφερε ειρήνη και ανασυγκρότηση.

Η δεκαετία του 1980 δημιούργησε την ενιαία αγορά και το πρόγραμμα ανταλλαγών Erasmus.

Η δεκαετία του 1990 εισήγαγε το ευρώ και καλωσόρισε νέες δημοκρατίες.

Η δεκαετία του 2000–2020 εστίασε στην πράσινη, ψηφιακή και κοινωνική ενότητα.

Η ΕΕ αλλάζει συνεχώς — μαθαίνει από τις προκλήσεις και γίνεται ισχυρότερη μέσω της συνεργασίας.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Βασικά σημεία που πρέπει να θυμάστε

Η ΕΕ ιδρύθηκε με σκοπό τη διατήρηση της ειρήνης μέσω της συνεργασίας. Κάθε κρίση έχει κάνει την Ευρώπη πιο ενωμένη και δημιουργική. Οι σημερινές προκλήσεις — κλίμα, οικονομία, μετανάστευση, ψηφιακή μεταμόρφωση — απαιτούν κοινές ευρωπαϊκές λύσεις. Το να είσαι Ευρωπαίος πολίτης σημαίνει να συμβάλλεις στην από κοινού επίλυση των παγκόσμιων προκλήσεων. Οι νέοι έχουν ζωτικό ρόλο στη διαμόρφωση του μέλλοντος της Ευρώπης — οι ιδέες και οι δράσεις σου έχουν σημασία!

Εταίροι του έργου

universität
wien

Πώς επηρεάζουν οι προκλήσεις την ταυτότητα και την προσαρμογή;

1. Τι είναι η ταυτότητα και η συμμόρφωση;

Η ταυτότητα έχει να κάνει με το αίσθημα του «ανήκειν»· καθορίζει ποιοι είμαστε και πού νιώθουμε σαν στο σπίτι μας — στην οικογένειά μας, στην πόλη μας, στη χώρα μας και στην Ευρώπη. Η ευρωπαϊκή ταυτότητα δεν αντικαθιστά την εθνική μας ταυτότητα, αλλά τη συμπληρώνει: προσφέρει ένα αίσθημα του «ανήκειν» σε μια ευρύτερη κοινότητα που εκτιμά την ειρήνη, τη δημοκρατία και τη συνεργασία.

Η συνοχή σημαίνει ενότητα — όταν οι άνθρωποι και οι περιφέρειες βοηθούν ο ένας τον άλλον, συνεργάζονται και εμπιστεύονται ο ένας τον άλλον. Είναι τόσο συναισθηματική όσο και πρακτική: οι χώρες της ΕΕ μοιράζονται πόρους και παρέχουν υποστήριξη σε δύσκολες στιγμές.

Αυτές οι δύο έννοιες είναι αλληλένδετες: οι άνθρωποι συνεργάζονται περισσότερο όταν αισθάνονται ότι ανήκουν κάπου. Ωστόσο, η εμπιστοσύνη και η αλληλεγγύη μπορεί να αποδυναμωθούν κατά τη διάρκεια κρίσεων, όπως πόλεμοι, μεταναστευτικά κύματα ή οικονομικά προβλήματα. Ως εκ τούτου, η ΕΕ πρέπει να ασχολείται όχι μόνο με κανόνες και χρήματα, αλλά και με συναισθήματα και δικαιοσύνη.

2. Εμπιστοσύνη: Το συνδετικό στοιχείο που κρατά ενωμένη την Ευρώπη.

Εμπιστοσύνη σημαίνει να πιστεύεις ότι οι άλλοι και οι θεσμοί ενεργούν δίκαια. Στην ΕΕ, αυτό περιλαμβάνει:

Εμπιστοσύνη μεταξύ των πολιτών — την πεποίθηση ότι οι άνθρωποι σε άλλες χώρες μοιράζονται κοινές αξίες.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Εμπιστοσύνη στους θεσμούς – όπως το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ή η Επιτροπή.

Εμπιστοσύνη μεταξύ χωρών – συνεργασία μεταξύ κυβερνήσεων.

Οι κρίσεις μπορούν να δοκιμάσουν την ενότητα – για παράδειγμα, κατά τη διάρκεια της οικονομικής κρίσης του 2008, του μεταναστευτικού διλήμματος του 2015 ή της πανδημίας COVID-19. Κάθε φορά, η Ευρώπη κατάφερε να αποκαταστήσει την εμπιστοσύνη μέσω της συνεργασίας και να αποδείξει ότι τα κοινά προβλήματα μπορούν να επιλυθούν από κοινού.

3. Αλληλεγγύη: Ενότητα

Το σύνθημα της ΕΕ, «Ενότητα στην πολυμορφία», σημαίνει ότι οι Ευρωπαίοι, αν και διαφορετικοί, επιλέγουν να στέκονται ενωμένοι. Η αλληλεγγύη εκδηλώνεται με πολλές μορφές:

- Οικονομική – Χρήση των κονδυλίων της ΕΕ για τη βοήθεια των φτωχότερων περιφερειών.
- Κοινωνική – Εθελοντισμός, προγράμματα ανταλλαγής και ελεύθερη κυκλοφορία.
- Ανθρωπιστική – Βοήθεια στα θύματα πολέμου ή καταστροφών.

Η αλληλεγγύη πρέπει να εφαρμόζεται και να ανανεώνεται. Η ενότητα αποδυναμώνεται αν οι άνθρωποι αισθάνονται αποκλεισμένοι. Ως εκ τούτου, η εκπαίδευση, μια κοινότητα χωρίς αποκλεισμούς και η αμοιβαία κατανόηση είναι ζωτικής σημασίας. Οι νέοι συμβάλλουν στην οικοδόμηση της αλληλεγγύης μέσω σχολικών προγραμμάτων, πολιτιστικών ανταλλαγών και δράσεων για το κλίμα – αποδεικνύοντας ότι η αλληλεγγύη ξεκινά σε τοπικό επίπεδο και εξαπλώνεται σε όλη την Ευρώπη (Wallaschek, 2020).

4. Νομιμότητα: αίσθημα εκπροσώπησης

Νομιμότητα σημαίνει ότι οι άνθρωποι εμπιστεύονται ότι η ΕΕ λειτουργεί δίκαια και ότι οι απόψεις τους ακούγονται. Όταν κατανοούν πώς λειτουργεί η ΕΕ – μέσω του Κοινοβουλίου,

Εταίροι του έργου

του Συμβουλίου και της Επιτροπής – βλέπουν ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται δημοκρατικά. Προγράμματα όπως η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης ή η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών παρέχουν χώρο για τις απόψεις και τα οράματα του ευρύτερου κοινού. Όταν οι νέοι συμμετέχουν στις εκλογές, υποστηρίζουν ΜΚΟ με εθελοντική εργασία ή λαμβάνουν μέρος σε προγράμματα, όχι μόνο μαθαίνουν για τη δημοκρατία, αλλά και τη διαμορφώνουν ενεργά.

5. Η σχέση μεταξύ ταυτότητας και ανθεκτικότητας

Η ανθεκτικότητα σημαίνει να παραμένεις ισχυρός σε δύσκολες στιγμές και κρίσεις. Όταν οι άνθρωποι αισθάνονται ότι ανήκουν σε μια ευρύτερη κοινότητα, είναι πιο ανθεκτικοί, διότι μπορούν να βασίζονται στους άλλους. Οι δράσεις της ΕΕ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας « » κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19 και του πολέμου στην Ουκρανία έδειξαν ότι η ενότητα και η αλληλεγγύη κάνουν την Ευρώπη ισχυρότερη. Μια πολυπολιτισμική, δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη είναι πιο ικανή να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις από μια διχασμένη και φοβισμένη Ευρώπη.

6. Οικοδόμηση εμπιστοσύνης για το μέλλον

Η μελλοντική δύναμη της Ευρώπης εξαρτάται από την εμπιστοσύνη, το αίσθημα του «ανήκειν» και τη συμμετοχή. Εάν οι πολίτες αισθάνονται συνδεδεμένοι και ότι η φωνή τους ακούγεται, μπορούν να αντιμετωπίσουν οποιαδήποτε πρόκληση μαζί. Η εκπαίδευση, τα διασυνοριακά προγράμματα όπως το Erasmus+ και ο ανοιχτός διάλογος βοηθούν τους νέους να συνειδητοποιήσουν ότι η φωνή τους έχει σημασία. Μέσω της συνεργασίας, της ενσυναίσθησης και της ενημέρωσης, οι νέοι Ευρωπαίοι διατηρούν την ΕΕ ζωντανή και ανθεκτική.

Εταίροι του έργου

Βασικά σημεία που πρέπει να θυμόμαστε

Η ταυτότητα και η συνοχή αποτελούν τον πυρήνα της ΕΕ. Η εμπιστοσύνη, η αλληλεγγύη και η νομιμότητα διατηρούν την Ευρώπη ενωμένη. Οι κρίσεις μπορούν να διαιρέσουν ή να ενισχύσουν — εξαρτάται από τον τρόπο με τον οποίο αντιδρούμε. Το αίσθημα του «ανήκειν» δημιουργεί ανθεκτικότητα: μαζί ανακάμπουμε γρηγορότερα. Οι νέοι είναι το κλειδί για το μέλλον της Ευρώπης — οι πράξεις σας δημιουργούν εμπιστοσύνη, ενσυναίσθηση και ενότητα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ο ρόλος των πολιτών και των νέων στην αντιμετώπιση των κρίσεων

1. Από την ευαισθητοποίηση στη δράση

Από τη μία πλευρά, είναι σημαντικό να κατανοήσουμε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, αλλά από την άλλη πλευρά πρέπει να γνωρίζουμε ότι η πραγματική αλλαγή μπορεί να προκύψει μόνο από τη δράση. Η ΕΕ δεν δημιουργήθηκε μόνο από κυβερνητικές δραστηριότητες, αλλά από απλούς ανθρώπους που πίστευαν στη συνεργασία και τη συμμετοχή. Η ενεργός πολιτειότητα δεν απαιτεί εξουσία ή χρήματα — απαιτεί περιέργεια, ενσυναίσθηση και μικρά βήματα: συζήτηση για κοινωνικά ζητήματα, εθελοντισμός, ψήφος ή συμμετοχή σε έργα. Αυτό το κεφάλαιο δείχνει πώς οι πολίτες, κυρίως οι νέοι, μπορούν να επιφέρουν αλλαγές στο σχολείο, στις κοινότητές τους και σε ολόκληρη την Ευρώπη.

2. Τρόποι συμμετοχής στην ΕΕ

Η ΕΕ δίνει σε όλους την ευκαιρία να ακουστούν μέσω πολλών καναλιών συμμετοχής.

α. Αντιπροσωπευτική συμμετοχή

Κάθε πέντε χρόνια, διεξάγονται εκλογές στην ΕΕ, όπου μπορούμε να ψηφίσουμε για τα μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (ευρωβουλευτές). Η ψήφος συνδέει τη φωνή των πολιτών με τη νομοθεσία της ΕΕ σε θέματα όπως το κλίμα, τα ψηφιακά δικαιώματα ή η εκπαίδευση. Οι νέοι (από 16 ή 18 ετών, ανάλογα με τη χώρα) μπορούν επίσης:

- Να συμμετέχουν σε σχολικά ή τοπικά συμβούλια νεολαίας.
- Να επικοινωνούν με τους βουλευτές τους για θέματα που τους απασχολούν.
- Να μοιράζονται τις απόψεις τους μέσω ερευνών ή διαβουλεύσεων της ΕΕ.

β. Άμεση συμμετοχή

Εταίροι του έργου

universität
wien

Οι πολίτες μπορούν επίσης να διαμορφώσουν την Ευρώπη πιο άμεσα:

- Η Ευρωπαϊκή Πρωτοβουλία Πολιτών επιτρέπει σε οποιονδήποτε να προτείνει νόμο, εφόσον συγκεντρώσει αρκετές υπογραφές.
- Η Διάσκεψη για το Μέλλον της Ευρώπης παρέχει τη δυνατότητα στους πολίτες να μοιραστούν τις ιδέες τους για ευρωπαϊκά θέματα.
- Διαδικτυακές πλατφόρμες όπως το Together.eu ή ο Διάλογος της ΕΕ για τη Νεολαία φέρνουν σε επαφή νέους με άλλους που ενδιαφέρονται για παρόμοια θέματα.

γ. Κοινωνία των πολιτών και εθελοντισμός

Οι πολίτες δραστηριοποιούνται επίσης μέσω ΜΚΟ, τοπικών ομάδων ή οργανώσεων νεολαίας που προωθούν την ισότητα, τη βιωσιμότητα και τη δημοκρατία. Η ΕΕ υποστηρίζει αυτές τις δράσεις μέσω:

- το Erasmus+ – για ανταλλαγές φοιτητών και προγράμματα για τη νεολαία.
- Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης – για εθελοντισμό σε όλη την Ευρώπη.
- Creative Europe – για νέους καλλιτέχνες και πολιτιστικά προγράμματα.

Συμμετοχή σημαίνει να συμβάλλεις ενεργά στην κοινότητα με τις δικές σου ιδέες, δεξιότητες και ενέργεια, και δεν αφορά μόνο την πολιτική δραστηριότητα.

3. Δράση στο σχολείο

Τα σχολεία και τα πανεπιστήμια είναι εξαιρετικοί χώροι για την άσκηση της ενεργού πολιτειότητας με διάφορες μορφές (Delanty, 2019):

- Έργα και εκστρατείες – Ξεκινήστε μικρές πρωτοβουλίες για το κλίμα, την ένταξη ή τα ανθρώπινα δικαιώματα.
- Σχολικές συνεργασίες – Μέσω των προγραμμάτων Erasmus+ ή eTwinning, συνεργαστείτε με μαθητές από άλλες χώρες για την επίτευξη κοινών στόχων.

Εταίροι του έργου

- Μαθητικά συμβούλια – Εκπροσωπήστε τους συμμαθητές σας, συζητήστε και μάθετε πώς λειτουργεί η δημοκρατία.
- Εκδηλώσεις ευαισθητοποίησης – Οργανώστε «Ευρωπαϊκές Ημέρες» ή «Εβδομάδες Βιωσιμότητας» για να εξερευνήσετε μαζί σημαντικά θέματα.

4. Δράση στην κοινότητα

Πέρα από το σχολείο, οι τοπικές κοινότητες προσφέρουν πολλούς τρόπους για να ασκήσετε επιρροή με διάφορες μορφές:

- Εθελοντισμός – Βοηθήστε σε κέντρα νεότητας, φιλανθρωπικές οργανώσεις ή περιβαλλοντικές ομάδες — από την καθοδήγηση παιδιών έως τη φύτευση δέντρων.
- Συμβούλια Νεολαίας – Μοιραστείτε ιδέες με τοπικούς ηγέτες σχετικά με τη βιωσιμότητα, τις μεταφορές ή την ισότητα.
- Συμμετοχικός προϋπολογισμός – Σε ορισμένους δήμους, οι νέοι μπορούν να επηρεάσουν τον τρόπο με τον οποίο δαπανώνται τα χρήματα της πόλης.
- Σύνδεση του τοπικού με το ευρωπαϊκό – Οι τοπικές δράσεις συχνά συνδέονται με τους στόχους της ΕΕ, όπως η ανακύκλωση (Πράσινη Συμφωνία) ή η ένταξη (στρατηγική της ΕΕ για την ισότητα).

Τα «ζωντανά εργαστήρια» μπορούν να δημιουργήσουν μια γέφυρα μεταξύ των σχολείων και των τοπικών κοινοτήτων, καθώς αυτά μπορούν να προσφέρουν στους μαθητές τη δυνατότητα να ασχοληθούν με πραγματικά προβλήματα της κοινότητας μέσα στην τάξη.

5. Τι εμπνέει τη συμμετοχή των νέων;

Οι νέοι συμμετέχουν όταν:

- Η φωνή τους εκτιμάται.

Εταίροι του έργου

**universität
wien**

- Βλέπουν πραγματικά αποτελέσματα.
- Η συμμετοχή τους φαίνεται δημιουργική και διασκεδαστική.
- Οι εκπαιδευτικοί και οι εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, ενθαρρύνοντας και υποστηρίζοντας τους μαθητές.

6. Εμπόδια και ένταξη

Δεν είναι εύκολο για όλους να συμμετάσχουν. Μερικοί δεν έχουν πληροφορίες, χρόνο ή πρόσβαση. Άλλοι αισθάνονται ότι η πολιτική τους αγνοεί. Γι' αυτό η Στρατηγική της ΕΕ για τη Νεολαία (2019-2027) στοχεύει να εξασφαλίσει ότι όλοι οι νέοι έχουν την ευκαιρία και το δικαίωμα να συμμετέχουν. Όταν οι θεσμοί ακούν, εμπλέκουν και υποστηρίζουν διαφορετικές απόψεις, η συμμετοχή έχει πραγματικά σημασία και γίνεται ουσιαστική. ((Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο (8 Νοεμβρίου 2023))

Βασικά σημεία που πρέπει να θυμάστε

Συμμετοχή σημαίνει να συμβάλλεις στη διαμόρφωση της κοινότητάς σου και του μέλλοντος της Ευρώπης. Η ΕΕ προσφέρει πολλούς τρόπους συμμετοχής — από την ψήφο έως τον εθελοντισμό. Τα σχολεία είναι εργαστήρια δημοκρατίας. Η τοπική δράση συνδέεται με την παγκόσμια αλλαγή. Κάθε μικρό βήμα ενισχύει την εμπιστοσύνη, την αλληλεγγύη και την ευρωπαϊκή ταυτότητα — τις αξίες που διατηρούν την Ευρώπη ενωμένη και ανθεκτική.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Από τα προβλήματα στις συλλογικές λύσεις

1. Βλέποντας πέρα από την επιφάνεια

Όταν μιλάμε για ζητήματα όπως η κλιματική αλλαγή, η μετανάστευση ή η ανισότητα, συχνά βλέπουμε μόνο τα ορατά σημάδια και τις συνέπειες – όπως η ρύπανση, ο υπερπληθυσμός ή η ανεργία. Ένα σύμπτωμα δείχνει αυτό που βλέπουμε· μια βασική αιτία εξηγεί γιατί συμβαίνει. Ο καθαρισμός των απορριμμάτων διορθώνει ένα σύμπτωμα· η μείωση της χρήσης πλαστικού αντιμετωπίζει την αιτία. (Ευρωπαϊκή Επιτροπή (10 Μαΐου 2024))

Αυτός ο τρόπος σκέψης — που ονομάζεται συστημική σκέψη — μας βοηθά να δούμε πώς το περιβάλλον, η οικονομία και η κοινωνία είναι αλληλένδετα. Οι ευρωπαϊκές προκλήσεις είναι επίσης αλληλένδετες: η φτώχεια, η ρύπανση ή ο κοινωνικός αποκλεισμός αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και απαιτούν συνεργασία για να αλλάξουν.

2. Γιατί χρειαζόμαστε συλλογικές λύσεις;

Τα σοβαρά προβλήματα ξεπερνούν τα κρατικά σύνορα και ούτε οι χώρες, ούτε τα έθνη, ούτε τα άτομα μπορούν να τα λύσουν μόνα τους. Γι' αυτό υπάρχει η ΕΕ: για να μετατρέψει πολλές μικρές προσπάθειες σε κοινή δράση. Οι συλλογικές λύσεις σημαίνουν συνεργασία — πολίτες, κοινότητες, κυβερνήσεις, περιφέρειες και θεσμικά όργανα της ΕΕ που συνδυάζουν γνώση και ευθύνη.

Για να γίνει πιο σαφές, ας δούμε μερικά παραδείγματα:

- Κλιματική αλλαγή – οι πολίτες εξοικονομούν ενέργεια, οι πόλεις σχεδιάζουν τις μεταφορές, η ΕΕ θέτει πράσινους στόχους.
- Μετανάστευση – εθνικές και τοπικές δράσεις βοηθούν τους νεοαφιχθέντες να αισθάνονται ότι εντάσσονται στην κοινωνία. (Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (14 Φεβρουαρίου 2023))

Εταίροι του έργου

- Οικονομική ανάκαμψη – οι ισχυρότερες περιφέρειες στηρίζουν τις πιο αδύναμες μετά από κρίσεις μέσω της πολιτικής συνοχής της ΕΕ

Το σύνθημα της ΕΕ «Ενωμένοι στην πολυμορφία» σημαίνει ότι η συνεργασία οδηγεί σε πιο δίκαια και πιο διαρκή αποτελέσματα — και ενισχύει την εμπιστοσύνη μεταξύ των Ευρωπαίων.

3. Δράση σε πολλά επίπεδα (Wallace, Pollack, & Young, 2020)

Η επικουρικότητα και η εταιρική σχέση είναι δύο κρίσιμες ευρωπαϊκές αρχές. Αυτές δείχνουν ότι η πραγματική πρόοδος επιτυγχάνεται όταν όλα τα επίπεδα συνεργάζονται:

- Ατομικό – κάντε καθημερινές επιλογές: ανακυκλώστε, χρησιμοποιήστε τα μέσα μαζικής μεταφοράς, ψηφίστε.
- Τοπικό επίπεδο – οι πόλεις υλοποιούν κοινοτικά έργα, όπως συστήματα κοινής χρήσης ποδηλάτων ή καθαρή ενέργεια σε δημόσια κτίρια
- Εθνικό επίπεδο – οι κυβερνήσεις θεσπίζουν δίκαιους νόμους και κανόνες για τη στήριξη της βιωσιμότητας.
- Ευρωπαϊκό – η ΕΕ θέτει κοινούς στόχους, όπως η Πράσινη Συμφωνία, και χρηματοδοτεί διασυνοριακά έργα.
- Παγκόσμιο επίπεδο – η ΕΕ συνεργάζεται με τα Ηνωμένα Έθνη για την επίτευξη των Στόχων Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ) (Ηνωμένα Έθνη (12 Οκτωβρίου 2022)).

Για παράδειγμα, ένα σχολικό πρόγραμμα ανακύκλωσης υποστηρίζει τοπικούς, ευρωπαϊκούς και ακόμη και παγκόσμιους κλιματικούς στόχους — δείχνοντας πώς συνδέονται όλα τα επίπεδα.

4. Συνεργασίες για την αλλαγή

Εταίροι του έργου

universität
wien

Η συνεργασία μεταξύ διαφορετικών φορέων είναι σημαντική, καθώς πίσω από κάθε επιτυχία βρίσκονται συνεργασίες — άνθρωποι και οργανώσεις που ενώνουν τις δυνάμεις τους:

- Οι κυβερνήσεις θεσπίζουν νόμους και παρέχουν χρηματοδότηση.
- Οι επιχειρήσεις προσφέρουν καινοτομία.
- Οι ΜΚΟ και οι πολίτες υπερασπίζονται τη δικαιοσύνη και τη βιωσιμότητα.
- Τα σχολεία και οι νέοι φέρνουν ιδέες και ενέργεια.

Για να απεικονιστούν τέτοια ζητήματα, θα μπορούσε κανείς να αναφερθεί στη Σύμβαση των Δημάρχων — πόλεις και χωριά ενεργούν από κοινού για το κλίμα — ή στο Ευρωπαϊκό Σώμα Αλληλεγγύης — εθελοντές βοηθούν κοινότητες που έχουν ανάγκη. Οι συνεργασίες δείχνουν ότι δημοκρατία σημαίνει συνεργασία, όχι μόνο ψήφο (Dickson, 2019).

5. Από την κατανόηση στην ενδυνάμωση

Το να βλέπεις τις συνδέσεις και να ενεργείς από κοινού είναι ενδυναμωτικό. Μετατρέπει το «Κάποιος πρέπει να κάνει κάτι» σε «Μπορούμε να το κάνουμε αυτό μαζί». Τα βασικά βήματα για να επιτευχθεί μια πραγματική αλλαγή:

- Κατανοήστε το πρόβλημα και τις βαθιές του αιτίες.
- Να συνδεθούμε με άλλους που ενδιαφέρονται.
- Να δράσουμε τοπικά, σκέπτοντας παγκοσμίως.

Ακόμη και οι μικρές ενέργειες — η εξοικονόμηση ενέργειας στο σχολείο ή η συμμετοχή σε μια εκστρατεία — έχουν σημασία όταν συνδέονται με άλλες σε ολόκληρη την Ευρώπη. Με αυτό το πνεύμα συνεργασίας και ανθεκτικότητας, η ΕΕ μετατρέπει τις κρίσεις σε πρόοδο εδώ και δεκαετίες.

Βασικά σημεία που πρέπει να θυμάστε

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αναζήτηση των βαθύτερων αιτίων, όχι μόνο των συμπτωμάτων. Η πραγματική αλλαγή απαιτεί συλλογική δράση σε όλα τα επίπεδα. Οι συνεργασίες συνενώνουν διαφορετικές δεξιότητες και δυνάμεις. Όλοι —ιδίως οι νέοι— μπορούν να συμβάλουν στη μετατροπή των προβλημάτων σε πρόοδο. Η συνεργασία καθιστά την Ευρώπη ισχυρότερη, πιο δίκαιη και πιο ανθεκτική.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γλωσσάριο

A

Ενεργός πολίτης – Συμμετοχή στην κοινότητα ή την κοινωνία με σκοπό τη βελτίωσή της — για παράδειγμα, μέσω εθελοντισμού, ψήφου ή συμμετοχής σε τοπικά ή σχολικά προγράμματα.

Ευαισθητοποίηση – Η κατανόηση ότι υπάρχει ένα πρόβλημα και η αναγνώριση της σημασίας του· το πρώτο βήμα πριν από τη λήψη δράσης.

C

Κοινωνική συμμετοχή – Συμμετοχή σε δραστηριότητες που συμβάλλουν στην επίλυση δημόσιων προβλημάτων ή στην ενίσχυση της δημοκρατίας, όπως εκστρατείες, συζητήσεις ή μαθητικά συμβούλια.

Συνοχή (Κοινωνική συνοχή) – Η ενότητα και η εμπιστοσύνη μεταξύ των ανθρώπων σε μια κοινότητα ή περιοχή· η αίσθηση ότι όλοι ανήκουν και υποστηρίζουν ο ένας τον άλλον.

Συλλογική δράση – Όταν άτομα ή ομάδες συνεργάζονται για την επίλυση κοινών προβλημάτων.

Συνεργασία – Η από κοινού προσπάθεια για την επίτευξη ενός κοινού στόχου· μία από τις βασικές αρχές της ΕΕ.

Κρίση – Μια σοβαρή κατάσταση που θέτει σε δοκιμασία την κανονική ζωή, όπως πόλεμος, οικονομική ύφεση ή κλιματική έκτακτη ανάγκη, η οποία συχνά ωθεί την ΕΕ να προχωρήσει σε μεταρρυθμίσεις ή να προσαρμοστεί.

Δ

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δημοκρατία – Ένα σύστημα διακυβέρνησης στο οποίο οι πολίτες έχουν τη δύναμη να επιλέγουν τους ηγέτες τους και να επηρεάζουν τις αποφάσεις μέσω ελεύθερων εκλογών και συμμετοχής.

Ψηφιακό χάσμα – Το χάσμα μεταξύ των ανθρώπων που έχουν πρόσβαση στην ψηφιακή τεχνολογία και τις δεξιότητες και εκείνων που δεν έχουν.

Πολυμορφία – Η ποικιλία πολιτισμών, γλωσσών και ταυτοτήτων στην Ευρώπη· ένα πλεονέκτημα όταν υποστηρίζεται από την ισότητα και τον σεβασμό.

Ε

Ενσυναίσθηση – Η ικανότητα να κατανοεί κανείς και να μοιράζεται τα συναισθήματα και τις απόψεις των άλλων· βασικό στοιχείο της αλληλεγγύης και της ενεργού πολιτειότητας.

Ισότητα – Η αρχή σύμφωνα με την οποία όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια δικαιώματα και πρέπει να αντιμετωπίζονται δίκαια.

Ευρωπαϊκή ολοκλήρωση – Η διαδικασία συνεργασίας των ευρωπαϊκών χωρών με σκοπό τη λήψη κοινών αποφάσεων σε τομείς όπως η οικονομία, το περιβάλλον ή τα δικαιώματα των πολιτών.

Ευρωπαϊκή πολιτική – Αποφάσεις και δράσεις που λαμβάνουν τα θεσμικά όργανα της ΕΕ (όπως η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ή το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο) για θέματα που αφορούν τους πολίτες, όπως η ενέργεια, το περιβάλλον ή η ψηφιακή ασφάλεια.

Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) – Μια πολιτική και οικονομική συνεργασία 27 ευρωπαϊκών χωρών που συνεργάζονται για την υιοθέτηση κοινών νόμων, πολιτικών και στόχων.

Αξίες της ΕΕ – Οι αρχές που καθοδηγούν την ΕΕ: σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, ελευθερία, δημοκρατία, ισότητα, κράτος δικαίου και ανθρώπινα δικαιώματα.

Γ

Εταίροι του έργου

universität
wien

Γεωπολιτική πρόκληση – Δυσκολία ή σύγκρουση που σχετίζεται με τις διεθνείς σχέσεις, τα σύνορα ή τις παγκόσμιες δυναμικές εξουσίας, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία.

Πράσινη Συμφωνία (Ευρωπαϊκή) – Το σχέδιο της ΕΕ να καταστήσει την Ευρώπη την πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρο έως το 2050.

I

Ταυτότητα (ευρωπαϊκή ταυτότητα) – Ο τρόπος με τον οποίο οι άνθρωποι αντιλαμβάνονται τον εαυτό τους ως μέρος μιας ευρύτερης ευρωπαϊκής κοινότητας, διατηρώντας παράλληλα την εθνική και τοπική τους ταυτότητα.

Ένταξη – Η διασφάλιση ότι όλοι, ανεξάρτητα από το υπόβαθρό τους, μπορούν να συμμετέχουν πλήρως στην κοινωνία.

Ανισότητα – Άνιση πρόσβαση σε πόρους, ευκαιρίες ή δικαιώματα μεταξύ ατόμων ή περιφερειών.

Ενσωμάτωση (Κοινωνική) – Η διαδικασία ένταξης όλων των ανθρώπων —ιδίως των νεοαφιχθέντων και των μειονοτήτων— στην οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ζωή μιας κοινότητας.

Λ

Νομιμότητα – Η πεποίθηση ότι οι θεσμοί ενεργούν δίκαια και εκπροσωπούν τα συμφέροντα των πολιτών, κερδίζοντας την εμπιστοσύνη και την έγκρισή τους.

Ζωντανό Εργαστήριο – Μια συμμετοχική μέθοδος όπου πολίτες, ερευνητές και οργανώσεις δοκιμάζουν και συν-δημιουργούν λύσεις της πραγματικής ζωής για κοινωνικά ή περιβαλλοντικά προβλήματα.

M

Εταίροι του έργου

universität
wien

Μετανάστευση – Η μετακίνηση ανθρώπων από ένα μέρος ή μια χώρα σε άλλο, συχνά για λόγους εργασίας, ασφάλειας ή καλύτερης ζωής.

Πολυεπίπεδη διακυβέρνηση – Ο τρόπος με τον οποίο η ΕΕ μοιράζει τις ευθύνες σε διαφορετικά επίπεδα — τοπικό, εθνικό και ευρωπαϊκό — για την επίλυση σύνθετων προβλημάτων.

P

Συνεργασία – Συνεργασία μεταξύ διαφορετικών φορέων (π.χ. κυβερνήσεων, ΜΚΟ, σχολείων και πολιτών) για την επίτευξη κοινών στόχων.

Δίαυλοι συμμετοχής – Οι επίσημοι και άτυποι τρόποι με τους οποίους οι πολίτες μπορούν να επηρεάσουν τις αποφάσεις της ΕΕ, όπως η ψηφοφορία, οι πρωτοβουλίες πολιτών και οι διαβουλεύσεις.

Ειρήνη – Ο θεμελιώδης στόχος της ΕΕ: η πρόληψη του πολέμου μέσω της συνεργασίας και των κοινών συμφερόντων.

Ανθεκτικότητα – Η ικανότητα ανάκαμψης και προσαρμογής μετά από δυσκολίες· για τις κοινωνίες, σημαίνει να παραμένουν ενωμένες και να αντλούν διδάγματα από τις κρίσεις.

S

ΣΒΑ (Στόχοι Βιώσιμης Ανάπτυξης) – Οι 17 παγκόσμιοι στόχοι που υιοθέτησε ο ΟΗΕ για την εξάλειψη της φτώχειας, την προστασία του πλανήτη και τη διασφάλιση της ευημερίας για όλους έως το 2030.

Κοινωνικός ακτιβισμός – Δράσεις που αποσκοπούν στην προώθηση της κοινωνικής αλλαγής, της δικαιοσύνης ή της βιωσιμότητας.

Αλληλεγγύη – Η στέψη ενωμένοι και η αμοιβαία βοήθεια, ιδίως σε δύσκολες περιόδους — μια βασική αξία της ΕΕ.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Επικουρικότητα – Οι αποφάσεις λαμβάνονται στο καταλληλότερο επίπεδο, ώστε όλοι οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να συνεισφέρουν και να έχουν λόγο.

Βιωσιμότητα – Ζωή και ανάπτυξη με τρόπο που ικανοποιεί τις τρέχουσες ανάγκες χωρίς να βλάπτει τη δυνατότητα των μελλοντικών γενεών να ικανοποιήσουν τις δικές τους.

Σύμπτωμα έναντι βασικής αιτίας – Ένα σύμπτωμα είναι ένα ορατό πρόβλημα (όπως η ρύπανση), ενώ η βασική αιτία είναι ο υποκείμενος λόγος (όπως η υπερβολική χρήση αυτοκινήτων ή ορυκτών καυσίμων).

Ε

Εμπιστοσύνη – Η πεποίθηση ότι οι άλλοι και οι θεσμοί ενεργούν με ειλικρίνεια και δικαιοσύνη· το θεμέλιο της συνεργασίας και της δημοκρατίας.

Συνθήκη της Ρώμης (1957) – Η ιδρυτική συμφωνία που δημιούργησε την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, πρόδρομο της σημερινής ΕΕ.

Υ

«Ενωμένοι στην πολυμορφία» – Το σύνθημα της ΕΕ, που σημαίνει ότι οι Ευρωπαίοι μπορούν να παραμείνουν διαφορετικοί, αλλά να συνεργάζονται για κοινούς στόχους.

Δραστηριότητες της ενότητας

Δραστηριότητα 1

Τίτλος δραστηριότητας: Συζήτηση: «Πρέπει η ΕΕ να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες για το κλίμα για όλα τα κράτη μέλη;»	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα: Κατανοήσουν τις διαφορετικές απόψεις σχετικά με τη συνεργασία της ΕΕ στον τομέα του κλίματος.

Εταίροι του έργου

	- Χρησιμοποιούν στοιχεία και λογική για να υποστηρίξουν τις απόψεις τους. - Ασκηθούν σε μια συζήτηση που θα χαρακτηρίζεται από σεβασμό και δημοκρατία. - Σκεφτούν πώς οι ευρωπαϊκές δράσεις συνδέονται με την τοπική ζωή.									
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	ΣΒΑ 13 – Δράση για το κλίμα ΣΒΑ 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί									
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Αλληλεγγύη – Ευθύνη – Βιωσιμότητα – Δημοκρατία Οι μαθητές βιώνουν πώς η συζήτηση και η συνεργασία εκφράζουν τις βασικές ευρωπαϊκές αξίες.									
Ηλικία/Επίπεδο	13–15 ετών (κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)									
Προαπαιτούμενες γνώσεις/Προϋποθέσεις	Βασική κατανόηση της κλιματικής αλλαγής και των δράσεων της ΕΕ για την προστασία του περιβάλλοντος.									
Διάρκεια	Συνολική διάρκεια 45 λεπτά Ανάλυση <table><thead><tr><th>Φάση</th><th>Χρόνος</th><th>Περιγραφή</th></tr></thead><tbody><tr><td>1. Εισαγωγή & Πλαίσιο</td><td>5 λεπτά</td><td>Ο εκπαιδευτικός εξηγεί εν συντομία την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (βλ. ενημερωτικό δελτίο παρακάτω) και το ερώτημα προς συζήτηση: Πρέπει η ΕΕ να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες για το κλίμα για όλα τα κράτη μέλη; Οι μαθητές μοιράζονται τις πρώτες τους εντυπώσεις.</td></tr><tr><td>2. Προετοιμασία σε ομάδες</td><td>10 λεπτά</td><td>Η τάξη χωρίζεται σε: Υπέρ, Κατά και Παρατηρητές. Οι ομάδες προετοιμάζουν 2–3 βασικά επιχειρήματα χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό δελτίο και τις κάρτες υποδείξεων. Οι παρατηρητές καταγράφουν τι πρέπει να</td></tr></tbody></table>	Φάση	Χρόνος	Περιγραφή	1. Εισαγωγή & Πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εξηγεί εν συντομία την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (βλ. ενημερωτικό δελτίο παρακάτω) και το ερώτημα προς συζήτηση: Πρέπει η ΕΕ να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες για το κλίμα για όλα τα κράτη μέλη; Οι μαθητές μοιράζονται τις πρώτες τους εντυπώσεις.	2. Προετοιμασία σε ομάδες	10 λεπτά	Η τάξη χωρίζεται σε: Υπέρ, Κατά και Παρατηρητές. Οι ομάδες προετοιμάζουν 2–3 βασικά επιχειρήματα χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό δελτίο και τις κάρτες υποδείξεων. Οι παρατηρητές καταγράφουν τι πρέπει να
Φάση	Χρόνος	Περιγραφή								
1. Εισαγωγή & Πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εξηγεί εν συντομία την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (βλ. ενημερωτικό δελτίο παρακάτω) και το ερώτημα προς συζήτηση: Πρέπει η ΕΕ να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες για το κλίμα για όλα τα κράτη μέλη; Οι μαθητές μοιράζονται τις πρώτες τους εντυπώσεις.								
2. Προετοιμασία σε ομάδες	10 λεπτά	Η τάξη χωρίζεται σε: Υπέρ, Κατά και Παρατηρητές. Οι ομάδες προετοιμάζουν 2–3 βασικά επιχειρήματα χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό δελτίο και τις κάρτες υποδείξεων. Οι παρατηρητές καταγράφουν τι πρέπει να								

Εταίροι του έργου

	προσέξουν (σεβασμό, σαφήνεια, αποδεικτικά στοιχεία). Μορφή: • Εισαγωγικές δηλώσεις 2 λεπτών (από κάθε πλευρά) • 3 λεπτά αντιρρήσεις • 5 λεπτά ανοιχτή συζήτηση • 2 λεπτά καταληκτικές δηλώσεις (από κάθε πλευρά). 3. Γύρος συζήτησης 20 λεπτά 4. Ανασκόπηση & Ανατροφοδότηση 8 λεπτά 5. Σύνοψη 2 λεπτά Οι παρατηρητές δίνουν σύντομη ανατροφοδότηση. Συζήτηση στην τάξη: «Τι μάθαμε για τη συνεργασία και την ευθύνη στην Ευρώπη;» Γρήγορη ψηφοφορία ή ψηφοφορία με ανάταση χεριών: Πρέπει οι κλιματικοί κανόνες της ΕΕ να γίνουν πιο αυστηροί;
Μέγεθος ομάδας & ομαδοποίηση	15–30 μαθητές. Δύο ομάδες συζήτησης (5–6 μαθητές η καθεμία) + παρατηρητές.
Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά και πόροι	Ενημερωτικό δελτίο για την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ (παρακάτω) Κάρτες υποδείξεων (για τους υπέρ, τους κατά και τους παρατηρητές — βλ. παρακάτω) Λευκός πίνακας ή Padlet για σημειώσεις επιχειρημάτων Χρονόμετρο ή χρονόμετρο τηλεφώνου Προαιρετικά: εκτυπωμένη ή προβολή της σημαίας της ΕΕ και οπτικό υλικό για τον Στόχο 13
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	ΜΚΟ, δημοτικές υπηρεσίες, Europe Direct, τοπικές επιχειρήσεις· υπεύθυνος επικοινωνίας και ρόλος.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Προσβασιμότητα και ένταξη	Οπτικά βοηθήματα και εισαγωγικές φράσεις στον πίνακα. Αναθέστε ευέλικτους ρόλους (ομιλητής, σημειωτής, ερωτών). Πρωθήστε σύντομες, σαφείς δηλώσεις αντί για μακροσκελείς ομιλίες.
Περιγραφή	
Οι μαθητές συζητούν σε μια δομημένη συζήτηση στην τάξη αν η ΕΕ πρέπει να θεσπίσει αυστηρότερους, κοινούς κανόνες για το κλίμα για όλα τα κράτη μέλη. Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει εν συντομία την Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ και εξηγεί πώς οι κοινοί περιβαλλοντικοί κανόνες προστατεύουν τους ανθρώπους και τον πλανήτη. Οι μαθητές χωρίζονται σε τρεις ομάδες: Υπέρ (υποστηρικτές), Κατά (αντίπαλοι) και Παρατηρητές. Οι δύο ομάδες της συζήτησης προετοιμάζουν και παρουσιάζουν τα επιχειρήματά τους χρησιμοποιώντας ενημερωτικά δελτία και φυλλάδια, ενώ οι παρατηρητές αξιολογούν τη σαφήνεια, τη χρήση των επιχειρημάτων και τη σεβαστή συζήτηση. Η συζήτηση ακολουθεί μια απλή ακολουθία: εισαγωγικές δηλώσεις, αντιρρήσεις, ανοιχτή συζήτηση, καταληκτικές παρατηρήσεις. Στο τέλος της συνεδρίας, η τάξη αναστοχάζεται από κοινού σχετικά με όσα έμαθε για τη συνεργασία, την αλληλεγγύη και την κοινή ευθύνη. Η συνεδρία ολοκληρώνεται με μια γρήγορη ψηφοφορία και σύντομες γραπτές σκέψεις σχετικά με το πώς οι νέοι μπορούν να συμβάλουν στην προστασία του κλίματος στις δικές τους κοινότητες.	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Παρατηρήστε τη σαφήνεια, τη συλλογιστική και τη συνεργασία.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	-
Αυτοαξιολόγηση Αυτοαξιολόγηση	«Ένα πράγμα που έμαθα για τον αγώνα της Ευρώπης κατά της κλιματικής αλλαγής είναι...»
Σχόλια συμμαθητών	«Ένα ισχυρό σημείο που ανέφερες ήταν...» / «Ένα πράγμα για το οποίο θα ήθελα να μάθω περισσότερα είναι...»

Εταίροι του έργου

Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Φωτογραφίες (με άδεια), δείγματα εργασιών μαθητών, ηχογραφήσεις.
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Καταγράψτε τις ορατές αλλαγές — π.χ. μαθητές που δείχνουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στην ομιλία σε κοινό, αυξημένη ευαισθητοποίηση για το κλίμα σε μεταγενέστερα μαθήματα ή νέες οικολογικές πρωτοβουλίες εμπνευσμένες από τη συζήτηση (όπως η δημιουργία μιας μαθητικής ομάδας «Πράσινες Ιδέες»).
Διάδοση	Αναρτήστε τη σύνοψη του μαθήματος στον τοίχο του σχολείου ή στον ιστότοπο του σχολείου. Η σύνοψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του EuroCivic Lab Project (eurociviclub.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldraiz@uni-eszterhazy.hu .
Επόμενα βήματα	Σχεδιάστε ένα «School Green Deal» μιας σελίδας με 3 δράσεις για το κλίμα.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Τα επιχειρήματα βασίζονταν σε γεγονότα και ήταν σεβαστά; Συνέδεσαν οι μαθητές τον ρόλο της ΕΕ με τις δικές τους δράσεις; Πώς θα μπορούσε αυτή η δραστηριότητα να εμπνεύσει πραγματικά περιβαλλοντικά έργα με πρωτοβουλία των μαθητών;	

Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ – Ενημερωτικό δελτίο
 Τι είναι η Πράσινη Συμφωνία της ΕΕ;
 Ένα σχέδιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για να καταστεί η Ευρώπη η πρώτη κλιματικά ουδέτερη ήπειρος έως το 2050 — δηλαδή, χωρίς εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου που υπερβαίνουν την ικανότητα απορρόφησης της φύσης.

Κύριοι στόχοι:

Εταίροι του έργου

Μείωση των εκπομπών κατά τουλάχιστον 55% έως το 2030 (σε σύγκριση με τα επίπεδα του 1990).
Χρήση περισσότερων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπως η αιολική, η ηλιακή και η υδροηλεκτρική.
Βελτίωση των μεταφορών – περισσότερα τρένα, ηλεκτρικά αυτοκίνητα, λιγότερη ατμοσφαιρική ρύπανση.
Προστασία της φύσης – δάση, καθαρός αέρας και βιοποικιλότητα.
Υποστήριξη της δίκαιης μετάβασης – βοήθεια στις φτωχότερες περιοχές και στους εργαζομένους να προσαρμοστούν στις πράσινες θέσεις εργασίας.
Γιατί έχει σημασία:
Η κλιματική αλλαγή προκαλεί πλημμύρες, ξηρασίες και καύσωνες σε όλη την Ευρώπη. Οι κοινόι κανόνες διασφαλίζουν τη δικαιοσύνη, ώστε κάθε χώρα να συνεισφέρει. Ορισμένες χώρες ανησυχούν για το κόστος, ενώ άλλες υποστηρίζουν ότι η λήψη αποφασιστικών μέτρων μπορεί να δημιουργήσει νέες θέσεις εργασίας και να προστατεύσει τον πλανήτη.

Κάρτες υποδείξεων
ΥΠΕΡ (Υπέρ) – «Ναι, η ΕΕ πρέπει να θεσπίσει αυστηρότερους κανόνες.»
Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω υποδείξεις:
«Η κλιματική αλλαγή επηρεάζει όλους, οπότε χρειαζόμαστε τους ίδιους αυστηρούς κανόνες για όλους.»
«Αν η ΕΕ ενεργήσει από κοινού, μπορούμε να επιτύχουμε τους στόχους πιο γρήγορα και να μοιραστούμε την τεχνολογία.»
«Ορισμένες χώρες δεν θα αναλάβουν δράση χωρίς κοινούς νόμους.»
«Οι αυστηρότεροι κανόνες δημιουργούν πράσινες θέσεις εργασίας και προστατεύουν την υγεία.»
«Η Πράσινη Συμφωνία είναι δίκαιη, επειδή οι πλουσιότερες χώρες βοηθούν τις φτωχότερες να προσαρμοστούν.»

Κατά (Con) – «Όχι, κάθε χώρα πρέπει να αποφασίζει μόνη της.»
Χρησιμοποιήστε τις παρακάτω προτάσεις:
«Οι χώρες έχουν διαφορετικές οικονομίες — ένας κανόνας για όλους μπορεί να είναι άδικο.»
«Οι τοπικές κυβερνήσεις γνωρίζουν καλύτερα πώς να προστατεύσουν το περιβάλλον τους.»
«Οι αυστηροί νόμοι της ΕΕ θα μπορούσαν να βλάψουν την απασχόληση ή να αυξήσουν τις τιμές.»
«Μπορούμε να επιτύχουμε τους ίδιους στόχους μέσω εθνικών σχεδίων, όχι μέσω ελέγχου από την ΕΕ.»

Εταίροι του έργου

universität
wien

«Ορισμένες χώρες κάνουν ήδη πολλά — δεν πρέπει να τιμωρηθούν.»

ΚΑΡΤΕΛΛΕΣ ΟΔΗΓΙΩΝ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΕΣ

«Ακούσαν οι δύο πλευρές με σεβασμό;»

«Χρησιμοποιήθηκαν παραδείγματα ή γεγονότα;»

«Ποιο επιχείρημα ήταν το πιο πειστικό;»

«Άλλαξε κανείς γνώμη;»

«Τι έδειξε αυτή η συζήτηση για τη συνεργασία στην Ευρώπη;»

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 2

Τίτλος δραστηριότητας: «Η ευρωπαϊκή σούπερ ομάδα»	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα: • Προσδιορίσουν τουλάχιστον 3 κράτη μέλη της ΕΕ και αναγνωρίσουν την πολιτισμική πολυμορφία. • Συνεργαστούν σε μικρές ομάδες για να δημιουργήσουν ένα κοινό προϊόν (αφίσα ή γραπτή περιγραφή). • Σκεφτούν πώς μπορούν οι Ευρωπαίοι πολίτες να συνεργαστούν για την επίλυση κοινών προκλήσεων.
Συμμόρφωση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	• Στόχος 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί: συνεργασία και κοινή επίλυση προβλημάτων. • Στόχος 10 – Μείωση των ανισοτήτων: εκτίμηση της ένταξης και της πολυμορφίας. • Στόχος 13 – Δράση για το κλίμα: εάν οι μαθητές επιλέξουν μια περιβαλλοντική πρόκληση
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	• Αλληλεγγύη, ενότητα στην πολυμορφία, δημοκρατική συμμετοχή, αίσθημα ότι ανήκουν στην Ευρώπη.
Ηλικία/Επίπεδο	Κάτω γυμνάσιο (13–15)]
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	• Βασικές γνώσεις για την ΕΕ και ορισμένες χώρες μέλη. • Γρήγορη διαγνωστική ιδέα: προθέρμανση με αντιστοίχιση χωρών και σημαίων.
Διάρκεια	15 λεπτά συνολικά • 2 λεπτά οδηγίες • 10 λεπτά δημιουργική ομαδική εργασία • 3 λεπτά ανταλλαγή απόψεων (εάν το επιτρέπει ο χρόνος)
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	ομάδες των 3–4 ατόμων, μεικτών ικανοτήτων. Πιθανές ρόλοι: εικονογράφος, συγγραφέας, παρουσιαστής
Περιβάλλον	Τάξη, διαμορφωμένη για ομαδική εργασία.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Υλικά και πόροι	•Χαρτί αφίσας, μαρκαδόροι, ξυλομπογιές •Ψηφιακή επιλογή: Padlet / Canva •Φυλλάδιο για τους μαθητές: «Ευρωπαϊκή Σούπερ Ομάδα – Φύλλο Ομάδας»		
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Κέντρο Europe Direct: έμπνευση για μελλοντικές συνεδρίες σχετικά με πρωτοβουλίες της ΕΕ.		
Προσβασιμότητα και ένταξη	Πολλαπλοί τρόποι για: •Αναπαράσταση γνώσεων (οπτικά στοιχεία, σύμβολα, κείμενο) •Την έκφραση ιδεών (ζωγραφική, γραφή, παρουσίαση) •Συμμετοχή (επιλογή ρόλων και δημιουργικών επιλογών)		
Περιγραφή			
Οι μαθητές επιλέγουν διαφορετικές χώρες της ΕΕ, ένα από τα πολιτιστικά ή φυσικά πλεονεκτήματά τους, καθώς και τους τρόπους με τους οποίους αυτά μπορούν να συμβάλουν στην αντιμετώπιση κοινών ευρωπαϊκών προκλήσεων. Ένα παράδειγμα παρέχεται στον παρακάτω πίνακα. Φυσικά, μπορεί να επιλεγεί οποιαδήποτε χώρα της ΕΕ.			
Υπερήρωας	Χώρα	Υπερδύναμη	Πώς βοηθά την ομάδα
Ηλιακή σπίθα	Γαλλία	Μετατρέπει το φως του ήλιου σε καθαρή ενέργεια	Παρέχει ενέργεια στη βάση της ομάδας
River Runner	Ουγγαρία	Καθαρίζει μολυσμένους ποταμούς	Αποκαθιστά τη φύση
Eco Shield	Σουηδία	Κατασκευάζει πράσινα προστατευτικά από τον άνεμο	Προστατεύει την ομάδα κατά τη διάρκεια των αποστολών

Εταίροι του έργου

Φοιτητής Αυτοαξιολόγηση	Σύντομη ανασκόπηση: • Πώς συνέβαλα στην ομαδική εργασία; • Τι έμαθα για την Ευρώπη και τη συνεργασία;
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	• Πείτε κάτι θετικό • Κάνε μια διευκρινιστική ερώτηση • Δώστε μια πρόταση βελτίωσης
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	• Φωτογραφίες αφισών (έχοντας ελέγξει τις άδειες) • Σύντομα βίντεο παρουσίασης • Συμπληρωμένα φύλλα εργασίας
Παρακολούθηση επιπτώσεων	• Γρήγορη ερώτηση πριν/μετά: «Γιατί είναι σημαντική η συνεργασία στην ΕΕ;»
Διάδοση	• Ιστοσελίδα του σχολείου, πίνακας ανακοινώσεων • Ημέρα της ΕΕ ή παρουσίαση στο τέλος του έργου Η περίληψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του έργου EuroCivic Lab (eurociviclab.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldrajz@uni-eszterhazy.hu
Επόμενα βήματα	• Σύνδεση με μια πραγματική πρωτοβουλία της ΕΕ που σχετίζεται με την επιλεγμένη πρόκληση • Προσκαλέστε έναν ομιλητή από το Europe Direct
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
• Τι λειτούργησε καλά; Γιατί; • Ποιες προκλήσεις προέκυψαν; • Αισθάνθηκαν όλοι οι μαθητές ότι συμμετείχαν και εντάχθηκαν; • Υπάρχουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι επιτεύχθηκαν οι στόχοι; • Ενισχύθηκε η ευρωπαϊκή ταυτότητα;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

- Εξετάστε το ενδεχόμενο να παρατείνετε τον χρόνο παρουσίασης στον επόμενο γύρο.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 3

Τίτλος δραστηριότητας: Ενωμένη Ευρώπη: Το επιτραπέζιο παιχνίδι «The Challenge»	
Μαθησιακοί στόχοι	Μέχρι το τέλος της δραστηριότητας, οι μαθητές θα είναι σε θέση να: • Να εντοπίζουν τουλάχιστον 3 τρέχουσες προκλήσεις στην Ευρώπη • Συνεργάζονται για την επίλυση θεματικών εργασιών • Να εκφράζουν τις αξίες της ΕΕ: αλληλεγγύη, σεβασμός, βιωσιμότητα, συμμετοχή • Να αναστοχαστούν σχετικά με τον ρόλο τους ως ενεργοί Ευρωπαίοι πολίτες • Αναγνωρίσουν τη σημασία της «Ενότητας στην Ποικιλομορφία»
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	• ΣΒΑ 3 – Καλή υγεία και ευημερία • ΣΒΑ 4 – Ποιοτική εκπαίδευση • Στόχος 10 – Μείωση των ανισοτήτων • Στόχος 11 – Βιώσιμες πόλεις και κοινότητες • ΣΒΑ 13 – Δράση για το κλίμα • SDG 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί
Σύνδεσμος για τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	• Αλληλεγγύη • Δημοκρατία • Ένταξη και ισότητα • Πολυμορφία και πολιτιστική κληρονομιά • Βιωσιμότητα και κοινή ευθύνη
Ηλικία/Επίπεδο	Ανώτερο δημοτικό (10–12) / Κατώτερο γυμνάσιο (13–15)]
Προαπαιτούμενες γνώσεις	• Βασικές γεωγραφικές γνώσεις για την Ευρώπη και ορισμένα κράτη μέλη της ΕΕ • Απλή κατανόηση των καθημερινών υγιεινών και περιβαλλοντικών υπεύθυνων συνηθειών • Εξοικείωση με τις ψηφιακές συσκευές και τις βασικές πρακτικές ασφάλειας στο διαδίκτυο

Εταίροι του έργου

	• Ικανότητα συνεργασίας σε μικρές ομάδες, αναμονής της σειράς και σεβασμού των κανόνων • Ικανότητα επικοινωνίας με σύντομες απαντήσεις, εξηγήσεις ή δημιουργικές χειρονομίες
Διάρκεια	2 μαθήματα των 45 λεπτών • Μάθημα 1 (45 λεπτά): Σχεδιασμός και δημιουργία των καρτών γνώσεων και δραστηριοτήτων • Μάθημα 2 (45 λεπτά): Παίζοντας το επιτραπέζιο παιχνίδι χρησιμοποιώντας τις ολοκληρωμένες τράπουλες καρτών
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	• 5/6 ομάδες των 4–5 μαθητών • Κάθε ομάδα αντιπροσωπεύει ένα ευρωπαϊκό θέμα • Μετά την προετοιμασία, οι ομάδες παίζουν τις τράπουλες προκλήσεων των άλλων ομάδων
Περιβάλλον	• Τάξη – οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες των 4–5 ατόμων. • Τα θρανία είναι διατεταγμένα έτσι ώστε να διευκολύνουν την ομαδική εργασία και την κίνηση κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού. • Προαιρετικά, η τελική συνεδρία του παιχνιδιού μπορεί να πραγματοποιηθεί σε μια μεγαλύτερη αίθουσα του σχολείου.
Υλικά & Πόροι	• Πίνακας παιχνιδιού + ζάρια + μάρκες • Κάρτες γνώσεων (ερωτήσεις) • Κάρτες δραστηριοτήτων (κίνηση, ζωγραφική, παντομίμα) • Μαρκadόροι, κάρτες A5 (Με βάση τον απαιτούμενο αριθμό καρτών και το σύστημα κανόνων του αρχικού παιχνιδιού)
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	• Κέντρο Europe Direct – παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πρωτοβουλίες της ΕΕ και υποστηρίζει σχολικές εκδηλώσεις. • Δημοτικό Γραφείο – βοηθά στη σύνδεση της δραστηριότητας με τοπικά περιβαλλοντικά προγράμματα ή προγράμματα για τη νεολαία. Υπεύθυνος επικοινωνίας & ρόλος:

Εταίροι του έργου

	• Συντονιστής του σχολικού προγράμματος της ΕΕ ή καθηγητής πολιτικής αγωγής/γεωγραφίας – υπεύθυνος για την πρόσκληση των εταίρων και τον συντονισμό της συνεργασίας.
Προσβασιμότητα και ένταξη	• Επιλογές οπτικών, λεκτικών και σωματικών προκλήσεων • Ευέλικτοι ρόλοι για κάθε επίπεδο ικανότητας • Οι μαθητές επιλέγουν τον ρόλο που προτιμούν: Ερμηνευτής, Καλλιτέχνης ή Επικοινωνιακός • Διατίθενται οπτικά βοηθήματα για το λεξιλόγιο
Περιγραφή	
Σε αυτό το εκπαιδευτικό επιτραπέζιο παιχνίδι, ομάδες 4–5 μαθητών λαμβάνουν μία ευρωπαϊκή πρόκληση και, χρησιμοποιώντας τις λίστες λέξεων-κλειδιών που παρέχονται, δημιουργούν 25 κάρτες γνώσεων και 15 κάρτες δραστηριοτήτων. Ένα μέλος από κάθε ομάδα αναλαμβάνει τον ρόλο του «Συντονιστή της Τελετής» και διευθύνει το παιχνίδι στο ταμπλό. Πέντε έως έξι ομάδες, ενδεχομένως με διαφορετική σύνθεση, εναλλάσσονται όπως σε σταθμούς εργαστηρίου, χρησιμοποιώντας το σετ καρτών που έχει δημιουργηθεί από μια άλλη ομάδα. 1. Ευρωπαϊκό κλίμα και βιωσιμότητα Λέξεις-κλειδιά καρτών γνώσης (25): Ηλιακή ενέργεια, Αιολική ενέργεια, Υδροηλεκτρική ενέργεια, Γεωθερμική ενέργεια, Διοξείδιο του άνθρακα (CO₂), Φαινόμενο του θερμοκηπίου, Βιωσιμότητα, Κυκλική οικονομία, Ανακύκλωση, Κομποστοποίηση, Λαμπτήρας εξοικονόμησης ενέργειας, Επιλεκτική συλλογή απορριμμάτων, Μείωση CO₂, Πράσινα πάρκα, Οικολογικές μεταφορές, Ηλεκτρικό αυτοκίνητο, Τοπικά τρόφιμα, Βιοποικιλότητα, Πράσινη Συμφωνία, Προστασία του κλίματος, Ενεργειακή απόδοση, Εξοικονόμηση νερού, Οικολογικό αποτύπωμα, Ατμοσφαιρική ρύπανση, Βιώσιμη πόλη Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας / πρόκλησης (15): Αναπαράσταση της αιολικής ενέργειας, Σχεδίαση ηλιακού συλλέκτη, Μίμηση: ηλεκτρικό αυτοκίνητο, Παρουσίαση της διαδικασίας κομποστοποίησης, Σχεδίαση της	

Εταίροι του έργου

universität
wien

κυκλικής οικονομίας, Επίδειξη ποδηλασίας, Αναφορά τριών πηγών ανανεώσιμης ενέργειας, Αναπαράσταση τρόπων εξοικονόμησης νερού, Δημιουργία σλόγκαν για την προστασία του κλίματος, Κατασκευή μίνι κάδου ανακύκλωσης, Παρουσίαση ενεργειακά αποδοτικών συνηθειών, Ανταλλαγή ιδεών για τη μείωση του CO₂, Μίμηση της βιωσιμότητας, Μίμηση της βιοποικιλότητας, Κατάταξη φιλικών προς το περιβάλλον μέσων μεταφοράς

2. Ψηφιακός κόσμος και ασφάλεια στο διαδίκτυο

Λέξεις-κλειδιά κάρτας γνώσεων (25):

Κωδικός πρόσβασης, Προστασία δεδομένων, Λογισμικό υποκλοπής, Ασφαλής ιστοσελίδα (HTTPS), Δικτυακή εθιμοτυπία, Κυβερνοασφάλεια, Προσωπικά δεδομένα, Ψεύτικο προφίλ, Διπλή επαλήθευση, Ιός, Κακόβουλο λογισμικό, Ισχυρός κωδικός πρόσβασης, Κανόνες κοινωνικών μέσων, Ανεπιθύμητη αλληλογραφία, Ψηφιακό αποτύπωμα, Κρυπτογράφηση, Αποθήκευση στο cloud, Hacking, Διαδικτυακός εκφοβισμός, Ασφάλεια Wi-Fi, Απόρρητο του προγράμματος περιήγησης, Τείχος προστασίας, Διαχειριστής κωδικών πρόσβασης, Διαδικτυακή απάτη, Προστασία συσκευών

Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας/πρόκλησης (15):

Αναπαράσταση της δημιουργίας ενός κωδικού πρόσβασης, Επιλογή ασφαλούς ιστότοπου, Μίμηση: spyware, Σχεδίαση της επαλήθευσης δύο βημάτων, Κατάρτιση λίστας με 3 κανόνες ψηφιακής ασφάλειας, Παιχνίδι ρόλων: ανίχνευση ψεύτικου προφίλ, Επίδειξη σωστής netiquette, Επιλογή ασφαλούς δικτύου Wi-Fi, Αναπαράσταση της κρυπτογράφησης, Μίμηση: ιός, Σχεδίαση εικονιδίου για το ψηφιακό αποτύπωμα, Γρήγορη ερώτηση: Τι είναι ο διαδικτυακός εκφοβισμός;, Δημιουργία σλόγκαν για την ψηφιακή ασφάλεια, Μίνι αφίσα: κρυπτογράφηση, Επίδειξη ασφαλών συνηθειών περιήγησης

3. Αλληλεγγύη και Ίσες Ευκαιρίες

Λέξεις-κλειδιά της κάρτας γνώσεων (25):

Αλληλεγγύη, Εθελοντισμός, Ισότητα, Ισότητα των φύλων, Κοινότητα, Ενσυναίσθηση, ΜΚΟ (Μη κυβερνητική οργάνωση), Βοήθεια προς τους άλλους, Κοινωνική ευθύνη, Ίσες ευκαιρίες, Διαχείριση καταστροφών, Ανοχή, Ακρόαση των άλλων, Κοινοτική

Εταίροι του έργου

universität
wien

εκδήλωση, Ανθρωπιστική δράση, Υποστήριξη από την τοπική αυτοδιοίκηση, Φιλανθρωπία, Κοινωνική ένταξη, Πρόγραμμα εθελοντισμού, Δικαιώματα και υποχρεώσεις, Ένταξη, Κοινοτική εργασία, Συμμετοχή, Εταιρική σχέση, Πολιτική πρωτοβουλία

Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας/πρόκλησης (15):

Μιμητική αλληλεγγύη, Επίδειξη κοινωνικής υποστήριξης, Δημιουργία σλόγκαν για την ανεκτικότητα, Ζωγραφική εικόνα του εθελοντισμού, Λέξη καλής βοήθειας, Σύντομο παιχνίδι ρόλων: διαχείριση καταστροφών, Μιμητική κοινοτική συνεργασία, Γρήγορη εργασία: ονόματα 3 ΜΚΟ, Μίνι αφίσα: ίσες ευκαιρίες, Χειρονομία: ενσυναίσθηση, Μιμητική: φιλανθρωπία, Σλόγκαν: ένταξη, Μιμητική κοινοτική εκδήλωση, Ζωγραφική εικόνα κοινωνικής ευθύνης, Γρήγορη απάντηση: παράδειγμα ανεκτικότητας σήμερα

4. Υγιεινός τρόπος ζωής

Λέξεις-κλειδιά καρτών γνώσης (25):

Λαχανικά, Φρούτα, Άσκηση, Αθλητισμός, Ύπνος, Ενυδάτωση, Διαχείριση του στρες, Υγιεινά ποτά, Βιταμίνες, Τύποι κίνησης, Ισορροπημένη διατροφή, Τακτικότητα, Κατανάλωση ζάχαρης, Υγιεινή, Χρόνος στην ύπαιθρο, Ψυχική υγεία, Εργονομική στάση, Καρδιαγγειακό σύστημα, Ιατρικές εξετάσεις, Υγιεινές συνήθειες, Ημερολόγιο διατροφής, Κυκλικός ρυθμός, Χαλάρωση, Αθλητικός εξοπλισμός, Έλεγχος βάρους

Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας/πρόκλησης (15):

Μιμήσου ένα άθλημα, Σχεδίασε ένα υγιεινό γεύμα, Αναφέρε 3 πηγές βιταμινών, Μιμήσου: πόσιμο νερό, Κάνε 10 κατακλίσεις, Δείξε μια άσκηση χαλάρωσης, Σχεδίασε αθλητικό εξοπλισμό, Δημιούργησε ένα σλόγκαν: υγιεινός τρόπος ζωής, Γρήγορη εργασία: ονόμασε 1 μέθοδο διαχείρισης του στρες, Μιμήσου τη σημασία της σωματικής δραστηριότητας, Χειρονομία: ενυδάτωση, Μιμήσου: κερκαδικός ρυθμός, Σχεδίασε ένα υγιεινό σνακ, Μιμήσου την ψυχική υγεία, Αναφέρε 3 μορφές άσκησης

5. Δημοκρατία και συμμετοχή

Λέξεις-κλειδιά της κάρτας γνώσεων (25):

Δημοκρατία, Ψηφοφορία, Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Ευρωπαϊκή Ένωση, Δικαιώματα, Καθήκοντα, Εκλογές, Συμμετοχή, Ιθαγένεια, Ελευθερία του λόγου,

Εταίροι του έργου

universität
wien

Κράτος δικαίου, Πολιτική συμμετοχή, Εκπροσώπηση, Δικαίωμα ψήφου, Κοινή γνώμη, Πολιτικό σύστημα, Συζήτηση, Κοινοτική απόφαση, Ανοιχτό φόρουμ, Εκπρόσωπος, Πολιτική εμπλοκή, Οργάνωση, Κανονισμός, Νόμος

Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας/πρόκλησης (15):

Μιμηθείτε την ψηφοφορία, Μιμηθείτε μια κοινοβουλευτική συζήτηση, Ζωγραφίστε τη σημαία της ΕΕ, Αναφέρετε 3 δικαιώματα των πολιτών, Μιμηθείτε την ελευθερία του λόγου, Δημιουργήστε ένα σύνθημα: δικαίωμα συμμετοχής, Μίνι αφίσα: δικαιώματα και υποχρεώσεις, Χειρονομίες: δημοκρατική απόφαση, Γρήγορη συζήτηση: υποστηρίξτε τη δημοκρατία (1 λεπτό), Μιμηθείτε: εκπρόσωπος, Ζωγραφίστε ένα ψηφοδέλτιο, Δείξτε ένα κοινοτικό φόρουμ, Αναφέρετε 3 υποχρεώσεις των πολιτών, Παιχνίδι ρόλων: πολιτική συμμετοχή, Μιμηθείτε την τήρηση του νόμου

6. Διατήρηση και εορτασμός της ευρωπαϊκής κουλτούρας και πολυμορφίας

Λέξεις-κλειδιά της κάρτας γνώσεων (25):

Πίτσα, Γκούλας, Παέγια, Πύργος του Άιφελ, Κολοσσαίο, Παρθενώνας, Φλαμένκο, Τσάρντας, Σιρτάκι, Πολωνέζα, Οκτόμπερφεστ, Καρναβάλι της Βενετίας, Ημέρα του Αγίου Πατρικίου, Σαίξπηρ, Μότσαρτ, Πικάσο, Σπίτι της Άννας Φρανκ, Πομπηία, Ταπάς, Χόρο, Αγία Σοφία, Ελσίνκι, Πόρτο, Άγκυρα, Κάουνας

Λέξεις-κλειδιά δραστηριότητας / πρόκλησης (15):

Μιμήσου έναν παραδοσιακό χορό, Σχεδίασε το λογότυπο της UNESCO, Αναφέρε 3 ευρωπαϊκά μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς, Δείξε τη γλωσσική πολυμορφία με χειρονομίες, Μίνι αφίσα: πολιτιστική πολυμορφία, Γρήγορη εργασία: ονόμασε το αγαπημένο σου εθνικό πιάτο, Δημιούργησε ένα σλόγκαν: διατήρηση των παραδόσεων, Γρήγορη απάντηση: ονόμασε έναν διάσημο Ευρωπαίο συγγραφέα, Παιχνίδι ρόλων: ξεναγός σε μουσείο, Μιμήσου το χειροκρότημα « » μετά από μια θεατρική παράσταση, Ονόμασε μια ευρωπαϊκή εθνική γιορτή, Σχεδίασε ένα διάσημο ευρωπαϊκό κτίριο, Εκτέλεσε έναν εθνικό χορό, Τραγούδησε ένα λαϊκό τραγούδι, Γρήγορη ερώτηση: Γιατί είναι σημαντική η πολιτιστική κληρονομιά;

Αξιολόγηση

Εταίροι του έργου

universität
wien

Διαμορφωτική αξιολόγηση	Πίνακας παρατήρησης του εκπαιδευτικού: συμμετοχή, σεβασμός, πολιτική κατανόηση
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	- Βαθμολογία ολοκλήρωσης ομαδικής πρόκλησης - Απαντήσεις αναστοχασμού σχετικά με τη συνεργασία της ΕΕ
Μαθητής Αυτοαξιολόγηση	Ερωτήσεις στο ερωτηματολόγιο εξόδου: «Ποια ευρωπαϊκή πρόκληση αντιμετωπίσαμε καλύτερα;» «Πώς μας βοήθησε η συνεργασία να πετύχουμε;»
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	«Ένα πράγμα που έκαναν καλά» «Μια συμβουλή για τον επόμενο γύρο»
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	- Φωτογραφίες των καρτών απόδοσης - Σημειώσεις αναστοχασμού του εκπαιδευτικού που συνάδουν με τα μαθησιακά αποτελέσματα - Γραπτά ή εικαστικά έργα αναστοχασμού των μαθητών
Παρακολούθηση επιπτώσεων	- Απόκτηση γνώσεων: Ένα σύντομο κουίζ (π.χ. 3–5 ερωτήσεις) πριν και μετά το παιχνίδι για να διαπιστωθεί πόσες περισσότερες σωστές απαντήσεις δίνουν οι μαθητές. - Αλλαγή στάσης: Μία ή δύο δηλώσεις (π.χ. «Νιώθω ότι μπορώ να ενεργώ ως ενεργός Ευρωπαίος πολίτης»), που βαθμολογούνται σε κλίμακα Likert 1–5 (1 = διαφωνώ απόλυτα, 5 = συμφωνώ απόλυτα) πριν και μετά. - Δείκτες συμμετοχής: αριθμός μαθητών/ομάδων που συμμετέχουν, αριθμός καρτών που συμπληρώθηκαν, αριθμός γύρων παιχνιδιού που διεξήχθησαν.
Διάδοση	Θέλουμε να δημοσιοποιήσουμε ευρέως τα αποτελέσματα του παιχνιδιού, ώστε όσο το δυνατόν περισσότεροι άνθρωποι να μπορούν να το δουν και να το βρουν χρήσιμο. Αυτό περιλαμβάνει τη δημοσίευση των αποτελεσμάτων και των φωτογραφιών στον ιστότοπο του σχολείου, την παρουσίαση του παιχνιδιού στα τοπικά μέσα ενημέρωσης (π.χ. εφημερίδες ή

Εταίροι του έργου

universität
wien

	ραδιόφωνο) και τη διοργάνωση μιας κοινοτικής εκδήλωσης (π.χ. μέσω του Europe Direct ή ενός τοπικού φόρουμ πολιτών). Με αυτόν τον τρόπο, όχι μόνο οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί, αλλά και οι γονείς, άλλα σχολεία και η ευρύτερη κοινότητα μπορούν να ενημερωθούν για το παιχνίδι, τη διαδικασία και τα οφέλη του. Η περίληψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του έργου EuroCivic Lab (eurociviclab.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldrajz@uni-eszterhazy.hu
Επόμενα βήματα	• Δημιουργήστε έναν οδηγό για εκπαιδευτικούς/διευκολυντές (οδηγίες, εργαλεία αξιολόγησης), ώστε άλλες τάξεις να μπορούν να υιοθετήσουν εύκολα το παιχνίδι. • Διοργάνωση μιας εκδήλωσης παρακολούθησης (π.χ. εργαστήριο ή έκθεση υπό την καθοδήγηση των μαθητών), όπου οι ομάδες θα παρουσιάσουν τα σερ καρτών τους, θα μοιραστούν όσα έμαθαν και θα προσκαλέσουν άλλες τάξεις να συμμετάσχουν. • Τα αποτελέσματα μπορούν να αποτελέσουν τη βάση μιας διαδικασίας LivingLab με τη συμμετοχή διαφορετικών τοπικών ενδιαφερόμενων μερών • Συλλογή και σύνοψη των σχολίων των συμμετεχόντων και των εκπαιδευτικών, και στη συνέχεια δημοσίευση μιας σύντομης έκθεσης με τα «διδάγματα» και κοινοποίησή της μέσω της ιστοσελίδας του σχολείου ή των τοπικών μέσων ενημέρωσης • Εξετάστε τη δυνατότητα δημιουργίας μιας ψηφιακής έκδοσης ή ενός υβριδικού μορφότυπου του παιχνιδιού (κάρτες + διαδικτυακό στοιχείο) για να διευρύνετε την πρόσβαση
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Τι λειτούργησε καλά και γιατί;

Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά;

Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;)

Ένταξη και ευεξία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν;

Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 4

Τίτλος δραστηριότητας: Ομαδική παρουσίαση: «Πώς μπορούμε να παραμείνουμε ασφαλείς και υπεύθυνοι στον ψηφιακό κόσμο;»								
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα: • Προσδιορίσουν τις βασικές ευκαιρίες και τους κινδύνους της διαδικτυακής ζωής. • Μάθουν πώς η ψηφιακή συμπεριφορά επηρεάζει την ιδιωτικότητα, την ψυχική και σωματική ευεξία, καθώς και τις δημοκρατικές διαδικασίες. • Εργαστούν σε ομάδες για να δημιουργήσουν και να παρουσιάσουν πρακτικές συμβουλές για την ασφάλεια στο διαδίκτυο. • Σκεφτούν τον ρόλο των πρωτοβουλιών της ΕΕ που προστατεύουν τα ψηφιακά δικαιώματα.							
Ευθυγράμμιση με τους Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης	• ΣΒΑ 4 – Ποιοτική εκπαίδευση (ψηφιακή παιδεία) • ΣΒΑ 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί (υπεύθυνη συμμετοχή στο διαδίκτυο)							
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	• Ελευθερία – Ευθύνη – Σεβασμός – Δημοκρατία • Οι μαθητές μαθαίνουν ότι η υπεύθυνη συμπεριφορά στο διαδίκτυο υποστηρίζει τις δημοκρατικές αξίες και την κοινή ευρωπαϊκή ιθαγένεια.							
Ηλικία/Επίπεδο	13–16 ετών (κατώτερη ή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)							
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασικές ψηφιακές δεξιότητες — χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης, κατανόηση των κινδύνων στο διαδίκτυο (ιδιωτικότητα, παραπληροφόρηση, διαδικτυακός εκφοβισμός).							
Διάρκεια	Συνολική διάρκεια: 45 λεπτά <table border="1"> <thead> <tr> <th>Φάση</th><th>Χρόνος</th><th>Περιγραφή</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1. Εισαγωγή και πλαίσιο</td><td>5 λεπτά</td><td>Ο εκπαιδευτικός εισάγει το θέμα: «Η ψηφιακή ιθαγένεια σημαίνει τη χρήση της τεχνολογίας με ασφάλεια, δικαιοσύνη και υπευθυνότητα». Παρουσιάστε</td></tr> </tbody> </table>		Φάση	Χρόνος	Περιγραφή	1. Εισαγωγή και πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εισάγει το θέμα: «Η ψηφιακή ιθαγένεια σημαίνει τη χρήση της τεχνολογίας με ασφάλεια, δικαιοσύνη και υπευθυνότητα». Παρουσιάστε
Φάση	Χρόνος	Περιγραφή						
1. Εισαγωγή και πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εισάγει το θέμα: «Η ψηφιακή ιθαγένεια σημαίνει τη χρήση της τεχνολογίας με ασφάλεια, δικαιοσύνη και υπευθυνότητα». Παρουσιάστε						

Εταίροι του έργου

	2. Σχηματισμός ομάδων και ενημέρωση για την εργασία 5 λεπτά	ένα σύντομο ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για την ψηφιακή ασφάλεια (παρακάτω ή, εναλλακτικά, ένα δικό σας). Χωρίστε την τάξη σε 3–5 μικρές ομάδες. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα διαφορετικό θέμα σχετικά με την ασφάλεια στο διαδίκτυο (βλ. παρακάτω). Εξηγήστε τους ότι θα προετοιμάσουν μια ομαδική παρουσίαση διάρκειας 3 λεπτών με ένα οπτικό βοήθημα (αφίσα, διαφάνεια ή σύντομο παιχνίδι ρόλων). Οι ομάδες συζητούν το θέμα τους χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό δελτίο και τις κάρτες υποδείξεων. Προετοιμάζουν τις σύντομες παρουσιάσεις τους. Ο εκπαιδευτικός υποστηρίζει τις ομάδες και διασφαλίζει τη συμμετοχή όλων (όλοι έχουν κάποιο ρόλο). Κάθε ομάδα παρουσιάζει για 2–3 λεπτά. Οι συμμαθητές κρατούν σύντομες σημειώσεις για «ένα πράγμα που έμαθα». Ο δάσκαλος συνοψίζει: «Η ασφάλεια στο διαδίκτυο αφορά την προστασία του εαυτού μας και των άλλων». Οι μαθητές μοιράζονται το τελικό συμπέρασμα ή μια προσωπική συμβουλή για ασφαλέστερη συμπεριφορά στο διαδίκτυο.
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση		• 15–30 μαθητές • Ομάδες των 4–6 μαθητών. Κάθε ομάδα έχει ρόλους: ομιλητής/-ές, συγγραφέας, σχεδιαστής, ερευνητής, χρονομέτρης.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά και πόροι	• Ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για την ψηφιακή ασφάλεια (παρακάτω) • Κάρτες με θέματα για τις ομάδες (παρακάτω) • Χαρτί, μαρκαδόροι ή ψηφιακές διαφάνειες για οπτική υποστήριξη • Προβολέας ή λευκός πίνακας για σύντομες περιλήψεις • Προαιρετικά: QR κωδικός για την ιστοσελίδα του Σχεδίου Δράσης της ΕΕ για την Ψηφιακή Εκπαίδευση
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικό)	Τοπικές ή περιφερειακές ΜΚΟ που δραστηριοποιούνται στον τομέα της ψηφιακής ασφάλειας
Προσβασιμότητα και ένταξη	Παρέχονται οπτικές και προφορικές οδηγίες. Αρχικές φράσεις και ευελιξία ρόλων για ποικιλόμορφη μάθηση. Δυνατότητα εγγραφής αντί για ζωντανή ομιλία.
Περιγραφή	
Οι μαθητές εργάζονται σε μικρές ομάδες για να εξερευνήσουν σημαντικά θέματα ψηφιακής ιθαγένειας, όπως η ιδιωτικότητα στο διαδίκτυο, η παραπληροφόρηση, ο διαδικτυακός εκφοβισμός και η ψηφιακή ευημερία. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα θέμα και προετοιμάζει μια σύντομη, δημιουργική παρουσίαση (αφίσα, μίνι-διαφάνεια ή παιχνίδι ρόλων) προσφέροντας πρακτικές συμβουλές και παραδείγματα από την πραγματική ζωή για ασφαλή και σεβαστή συμπεριφορά στο διαδίκτυο. Μετά τις παρουσιάσεις τους, η τάξη συμμετέχει σε μια συζήτηση σχετικά με τις γνώσεις που απέκτησαν για την ευθύνη και τα ψηφιακά δικαιώματα ως Ευρωπαίοι πολίτες, με αποκορύφωμα μια συλλογική σύνθεση των βασικών διδαγμάτων που συνοψίζονται σε έναν ενοποιημένο «Ψηφιακό Χάρτη της Τάξης».	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	• Ο εκπαιδευτικός παρατηρεί τη συνεργασία των ομάδων, την ακρίβεια του περιεχομένου και τη δημιουργικότητα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	-
Αυτοαξιολόγηση Αυτοαξιολόγηση	«Ένα πράγμα που έμαθα σχετικά με τα βήματα της Ευρώπης προς την ψηφιακή ασφάλεια...»
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Κάθε μαθητής καταγράφει μία χρήσιμη ιδέα που άκουσε από άλλη ομάδα. Συνιστάται η χρήση μιας ψηφιακής πλατφόρμας – π.χ. Mentimeter – για την περαιτέρω εμβάθυνση της συν-δημιουργίας.
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Φυλάξτε τις αφίσες ή τις διαφάνειες των ομάδων ως αποδεικτικά στοιχεία. Μοιραστείτε περιλήψεις στον πίνακα της τάξης ή σε ψηφιακή πλατφόρμα.
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Καταγράψτε τις ορατές αλλαγές — π.χ. μαθητές που δείχνουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση στην ομιλία σε κοινό, αυξημένη ψηφιακή ευαισθητοποίηση σε μεταγενέστερα μαθήματα ή νέες πρωτοβουλίες εμπνευσμένες από τις παρουσιάσεις.
Διάδοση	Αναρτήστε τη σύνοψη της τάξης στον τοίχο του σχολείου ή στον ιστότοπο. Η σύνοψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του προγράμματος EuroCivic Lab (eurociviclub.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldraiz@uni-eszterhazy.hu
Επόμενα βήματα	Δημιουργήστε και ανακοινώστε έναν «Ψηφιακό Χάρτη της Τάξης» — 5 κοινούς κανόνες ασφάλειας στο διαδίκτυο.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
Συμμετείχαν και μοιράστηκαν ιδέες όλοι οι μαθητές; Ποια θέματα τους ενδιέφεραν περισσότερο; Θα μπορούσε αυτό να συνδεθεί με μαθήματα ΤΠΕ, ηθικής ή κοινωνικών επιστημών για διαθεματική εργασία;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

**Ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για την ψηφιακή ασφάλεια (περίληψη προσαρμοσμένη
στους μαθητές)**

Τι είναι η ψηφιακή ιθαγένεια;

Σημαίνει να βρούμε τον δρόμο μας στον ψηφιακό κόσμο με ασφάλεια και υπευθυνότητα, και μας ενθαρρύνει να συμμετέχουμε ενεργά και ευγενικά σε αυτούς τους χώρους.

Γιατί είναι σημαντική:

- Το διαδίκτυο επιτρέπει στους ανθρώπους να συνδέονται, αλλά μπορεί επίσης να διαδώσει παραπληροφόρηση, ρητορική μίσους και να θέσει σε κίνδυνο τα προσωπικά δεδομένα.
- Η ΕΕ προστατεύει τους πολίτες μέσω του νόμου για τις ψηφιακές υπηρεσίες (για να καταστήσει τις πλατφόρμες ασφαλέστερες) και του σχεδίου δράσης για την ψηφιακή εκπαίδευση (<https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions>).
- Η ασφάλεια και η προστασία της ιδιωτικής ζωής στο διαδίκτυο είναι εγγυημένες για όλους, αλλά ταυτόχρονα κάθε πολίτης έχει την ευθύνη να μοιράζεται ή να δημοσιεύει περιεχόμενο με σύνεση.

Κύριες προκλήσεις:

- Παραπληροφόρηση – οι ψευδείς ή μεροληπτικές πληροφορίες διαδίδονται γρήγορα.
- Προστασία της ιδιωτικής ζωής – τα προσωπικά δεδομένα που μοιράζονται στο διαδίκτυο μπορούν να χρησιμοποιηθούν καταχρηστικά.
- Κυβερνοεκφοβισμός – οι προσβολές ή ο αποκλεισμός στο διαδίκτυο βλάπτουν την ψυχική υγεία.
- Ψηφιακή εξάρτηση – ο υπερβολικός χρόνος μπροστά στην οθόνη βλάπτει τη συγκέντρωση και την ευεξία.
- Ψηφιακό χάσμα – δεν έχουν όλοι ίση πρόσβαση ή δεξιότητες.

Εταίροι του έργου**universität
wien**

Κάρτες υποδείξεων – Θέματα ομάδων

Κάθε ομάδα λαμβάνει 1 κάρτα θεμάτων για να προετοιμάσει μια σύντομη παρουσίαση με παραδείγματα και 3 βασικές συμβουλές.

- Ομάδα 1 – «Καταπολέμηση της παραπληροφόρησης»

Ερωτήσεις:

Πώς μπορούμε να ελέγχουμε αν μια πληροφορία είναι αληθινή;

Ποια εργαλεία ή ιστότοποι βοηθούν στον εντοπισμό ψευδών ειδήσεων;

Γιατί η κριτική σκέψη είναι σημαντική για τη δημοκρατία;

Παραδείγματα που πρέπει να συμπεριληφθούν: ιστότοποι επαλήθευσης γεγονότων (EUvsDisinfo - <https://euvsdisinfo.eu>, Snopes - <https://www.snopes.com/fact-check>), επαλήθευση πηγών.

- Ομάδα 2 – «Προστασία των προσωπικών δεδομένων»

Ερωτήσεις:

Τι είδους δεδομένα μοιραζόμαστε καθημερινά στο διαδίκτυο;

Πώς μπορούμε να διατηρούμε την ασφάλεια των κωδικών πρόσβασης και των λογαριασμών μας;

Γιατί η ιδιωτικότητα είναι σημαντική για την ελευθερία;

Παραδείγματα: επαλήθευση δύο βημάτων, ανάγνωση δικαιωμάτων εφαρμογών, δικαιώματα GDPR.

- Ομάδα 3 – «Αντιμετωπίζοντας τον διαδικτυακό εκφοβισμό»

Ερωτήσεις:

Τι θεωρείται διαδικτυακός εκφοβισμός;

Τι πρέπει να κάνεις αν εσύ ή ένας φίλος σου υφίστασαι εκφοβισμό;

Πώς μπορεί η ευγένεια να αλλάξει την κουλτούρα στο διαδίκτυο;

Παραδείγματα: λειτουργίες αναφοράς, πολιτική του σχολείου κατά του εκφοβισμού, υποστήριξη των θυμάτων.

- Ομάδα 4 – «Χρόνος μπροστά στην οθόνη και ευεξία»

Ερωτήσεις:

Πώς μπορούμε να ισορροπήσουμε τη ζωή στο διαδίκτυο και την πραγματική ζωή;

Γιατί η ψηφιακή ευεξία είναι σημαντική για τη συγκέντρωση και τον ύπνο;

Τι βοηθά στην αποφυγή της υπερβολικής χρήσης;

Παραδείγματα: καθορισμός ορίων χρόνου χρήσης οθόνης, διαλείμματα στην ύπαιθρο, ζώνες χωρίς συσκευές.

Εταίροι του έργου

universität
wien

- Ομάδα 5 – «Ίση πρόσβαση για όλους»

Ερωτήσεις:

Γιατί η ψηφιακή πρόσβαση είναι άνιση;

Πώς μπορούν η ΕΕ ή τα σχολεία να συμβάλουν στη γεφύρωση του χάσματος;

Γιατί η ένταξη είναι σημαντική για τη δικαιοσύνη;

Παραδείγματα: ζώνες δωρεάν Wi-Fi, ψηφιακή κατάρτιση, υποστήριξη απομακρυσμένων σχολείων.

Δραστηριότητα 5

Τίτλος δραστηριότητας: Ρόλος: «Το μέλλον μιας δίκαιης Ευρώπης – Πώς πρέπει να ανταποκριθεί η ΕΕ στην οικονομική και κοινωνική ανισότητα;»	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα: Κατανοήσουν πώς οι οικονομικές και κοινωνικές ανισότητες επηρεάζουν διαφορετικά τους πολίτες της ΕΕ. • Εξερευνήσουν πώς οι θεσμοί της ΕΕ και οι πολίτες συνεργάζονται για να βρουν δίκαιες λύσεις. • Εξασκήσουν την ενσυναίσθηση, την ομαδική εργασία και τις δεξιότητες διαπραγμάτευσης μέσω του παιχνιδιού ρόλων. • Αναλογιστούν πώς οι κοινές ευρωπαϊκές αξίες μπορούν να καθοδηγήσουν τη λήψη αποφάσεων σε περιόδους κρίσης.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	• ΣΒΑ 1 – Καμία φτώχεια • ΣΒΑ 8 – Αξιοπρεπής εργασία και οικονομική ανάπτυξη • ΣΒΑ 10 – Μείωση των ανισοτήτων
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Αλληλεγγύη – Ισότητα – Συνεργασία – Δικαιοσύνη Οι μαθητές μαθαίνουν πώς η ΕΕ επιδιώκει να εξισορροπήσει τις οικονομικές ευκαιρίες και την κοινωνική δικαιοσύνη, σεβόμενη παράλληλα την πολυμορφία μεταξύ των κρατών μελών.
Ηλικία/Επίπεδο	13–16 ετών (κατώτερη ή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
Προαπαιτούμενες γνώσεις	Βασική κατανόηση του ρόλου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και γενική επίγνωση των οικονομικών ή κοινωνικών διαφορών μεταξύ των χωρών (π.χ. ανεργία, κόστος διαβίωσης, περιφερειακή ανάπτυξη).

Εταίροι του έργου

Διάρκεια	Συνολική διάρκεια 45 λεπτά		
	Ανάλυση		
	Φάση	Χρόνος	Περιγραφή
	1. Εισαγωγή και πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εισάγει το θέμα: «Δεν έχουν όλες οι περιφέρειες της ΕΕ τις ίδιες ευκαιρίες — πώς μπορούμε να κάνουμε την Ευρώπη πιο δίκαιη για όλους;» Παρουσιάζει το ενημερωτικό δελτίο για την κοινωνική και οικονομική κατάσταση της ΕΕ (παρακάτω).
	2. Ανάθεση ρόλων και ενημέρωση	5 λεπτά	Οι μαθητές χωρίζονται σε πέντε ομάδες ρόλων (βλ. παρακάτω). Κάθε ομάδα λαμβάνει μια κάρτα ρόλου « » που εξηγεί την οπτική γωνία και τους στόχους της. Οι ομάδες συναντιούνται σε ένα προσομοιωμένο «Φόρουμ Πολιτών της ΕΕ». Κάθε ομάδα παρουσιάζει τη θέση της, συζητά τις προτεραιότητες και διαπραγματεύεται ένα κοινό σχέδιο για τον τρόπο με τον οποίο η ΕΕ θα πρέπει να μειώσει τις ανισότητες. Ο εκπαιδευτικός συντονίζει τη συζήτηση, ώστε να παραμείνει ισορροπημένη και εστιασμένη. Οι ομάδες συνοψίζουν τα σημεία στα οποία συμφώνησαν ή διαφώνησαν και παρουσιάζουν μια τελική πρόταση στην τάξη (π.χ. «Σύμφωνο για την Απασχόληση των Νέων στην ΕΕ», «Ταμείο Πράσινων Δεξιοτήτων», «Σχέδιο Προσιτής Στέγασης»).
	3. Συζήτηση με παιχνίδι ρόλων	20 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός κάνει μια σύντομη περίληψη για το πώς η συνεργασία, η ενσυναίσθηση και ο συμβιβασμός είναι καθοριστικά στοιχεία για μια

Εταίροι του έργου

	δίκαιη Ευρώπη. Προαιρετική ερώτηση στο τέλος: «Τι θα θέτατε ως προτεραιότητα αν ήσασταν υπεύθυνος χάραξης πολιτικής της ΕΕ;»
Μέγεθος ομάδων & Ομαδοποίηση	Συνολικά 20–30 μαθητές. Πέντε ομάδες (4–6 μαθητές η καθεμία) που εκπροσωπούν διαφορετικές οπτικές γωνίες.
Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά και πόροι	• Ενημερωτικό δελτίο για την κοινωνική και οικονομική κατάσταση της ΕΕ (παρακάτω) • Κάρτες ρόλων (παρακάτω) • Πινακίδες τραπέζιου ή ετικέτες ονομάτων για τους ρόλους • Λευκός πίνακας ή διάγραμμα για τις συμφωνημένες προτεραιότητες • Φύλλο αναστοχασμού
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	ΜΚΟ, δημοτικές υπηρεσίες, Europe Direct, τοπικές επιχειρήσεις (εάν είναι δυνατόν)
Προσβασιμότητα και ένταξη	• Οπτική και γραπτή υποστήριξη (ενημερωτικό δελτίο και κάρτες). • Ευέλικτοι ρόλοι (ομιλητής, σημειωτής, παρατηρητής). • Έκδοση σε απλοποιημένη γλώσσα για μαθητές χαμηλότερου επιπέδου.
Περιγραφή	
Οι μαθητές συμμετέχουν σε ένα παιχνίδι ρόλων που προσομοιώνει ένα Φόρουμ Πολιτών της ΕΕ με θέμα τον τρόπο μείωσης των οικονομικών και κοινωνικών ανισοτήτων σε όλη την Ευρώπη. Κάθε ομάδα εκπροσωπεί μια διαφορετική οπτική γωνία – φορείς λήψης αποφάσεων της ΕΕ, νέους, ηγέτες επιχειρήσεων, ΜΚΟ ή πολίτες από λιγότερο ανεπτυγμένες περιοχές. Μέσω συζήτησης και διαβούλευσης, μοιράζονται ιδέες, συζητούν στόχους και αναπτύσσουν ένα κοινό σχέδιο δράσης για μια πιο δίκαιη και χωρίς αποκλεισμούς Ευρώπη. Η δραστηριότητα αναπτύσσει την ενσυναίσθηση και την ομαδική εργασία και βοηθά στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η συνεργασία υποστηρίζει την ισότητα στην ΕΕ.	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Παρατήρηση της συμμετοχής, της συνεργασίας, της ενσυναίσθησης και της επίλυσης προβλημάτων.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	-
Αυτοαξιολόγηση Αυτοαξιολόγηση	«Ένα νέο πράγμα που έμαθα για τη δικαιοσύνη στην Ευρώπη είναι...»
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	«Το πιο πειστικό επιχείρημα που άκουσα ήταν...»
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Συλλέξτε τις σημειώσεις της ομάδας και τις τελικές προτάσεις για το «Σχέδιο Δράσης της ΕΕ». Τραβήξτε φωτογραφίες από το εικονικό φόρουμ (με τη συγκατάθεση των συμμετεχόντων).
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Αξιίζει να παρατηρήσετε πώς οι μαθητές αναπτύσσουν ενσυναίσθηση, ομαδικό πνεύμα και ευαισθησία στη δικαιοσύνη σε μεταγενέστερα μαθήματα ή έργα.
Διάδοση	Αναρτήστε τη σύνοψη του μαθήματος στον τοίχο του σχολείου ή στον ιστότοπο του σχολείου. Η σύνοψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του έργου EuroCivic Lab (eurociviclab.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldrajz@uni-eszterhazy.hu

Εταίροι του έργου

Επόμενα βήματα	Μετατρέψτε τις καλύτερες ιδέες σε μια αφίσα ή μια ψηφιακή εκστρατεία με θέμα «Δίκαιη Ευρώπη».
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
• Ποιοι ρόλοι ενθουσίασαν περισσότερο τους μαθητές; • Κατάλαβαν την ισορροπία μεταξύ οικονομίας, κοινωνίας και περιβάλλοντος; • Πώς θα μπορούσε αυτό να επεκταθεί σε μια διασυνοριακή προσομοίωση μαθητών (π.χ. σύνδεση με άλλο σχολείο μέσω διαδικτύου ή με πιθανό εταίρο του προγράμματος ERASMUS+);	

Ενημερωτικό δελτίο για την κοινωνία και την οικονομία της ΕΕ
Η πρόκληση της Ευρώπης: Δεν απολαμβάνουν όλοι οι πολίτες της ΕΕ το ίδιο βιοτικό επίπεδο. Ορισμένες περιοχές διαθέτουν περισσότερες θέσεις εργασίας, καλύτερη εκπαίδευση ή ταχύτερη ψηφιακή ανάπτυξη σε σύγκριση με άλλες. Η ΕΕ καταβάλλει προσπάθειες για τη μείωση αυτών των ανισοτήτων, ώστε όλοι να μπορούν να ζουν με αξιοπρέπεια και ευκαιρίες. Κύρια ζητήματα: • Ανεργία και θέσεις εργασίας για νέους – Ορισμένες περιοχές αντιμετωπίζουν υψηλά ποσοστά ανεργίας των νέων. • Κόστος διαβίωσης – Οι τιμές αυξάνονται ταχύτερα σε ορισμένες χώρες, δημιουργώντας ανισότητες. • Διαφορές μεταξύ αγροτικών και αστικών περιοχών – Οι μικρές πόλεις συχνά στερούνται υπηρεσιών και υποδομών. • Ψηφιακό χάσμα – Δεν έχουν όλοι πρόσβαση στο διαδίκτυο ή τις σύγχρονες δεξιότητες. • Οικονομική ανάκαμψη – Μετά την πανδημία COVID-19, η ΕΕ στηρίζει τις οικονομίες μέσω του NextGenerationEU και των Ταμείων Συνοχής. Εργαλεία δράσης της ΕΕ: • Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) – υποστηρίζει την απασχόληση, την εκπαίδευση και την ένταξη. • Πολιτική συνοχής – μειώνει τις διαφορές μεταξύ πλουσιότερων και φτωχότερων περιφερειών.

Εταίροι του έργου

universität
wien

- Ευρωπαϊκός πυλώνας κοινωνικών δικαιωμάτων – διασφαλίζει δίκαιες συνθήκες εργασίας, εκπαίδευση και ισότητα.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Κάρτες ρόλων

Ομάδα 1 – Υπεύθυνοι χάραξης πολιτικής της ΕΕ (Ευρωπαϊκή Επιτροπή)

Στόχος: Εξισορρόπηση της ανάπτυξης και της δικαιοσύνης σε όλη την Ευρώπη.

Βασικά σημεία:

- Η ΕΕ χρειάζεται κοινές στρατηγικές για πράσινες και ψηφιακές θέσεις εργασίας.
- Ο περιορισμένος προϋπολογισμός σημαίνει ότι πρέπει να θέσουμε προτεραιότητες.
- Επιθυμούμε στενή συνεργασία μεταξύ των κρατών μελών.

Ομάδα 2 – Εκπρόσωποι από μια φτωχότερη περιοχή της ΕΕ

Στόχος: Να εξασφαλιστεί μεγαλύτερη στήριξη από την ΕΕ για θέσεις εργασίας και υποδομές.

Κύρια σημεία:

- Οι νέοι της περιοχής φεύγουν για να βρουν δουλειά στο εξωτερικό.
- Χρειάζονται καλύτερο διαδίκτυο, μεταφορές και κατάρτιση.
- Πιστεύουν ότι οι πλούσιες χώρες πρέπει να προσφέρουν μεγαλύτερη βοήθεια.

Ομάδα 3 – Επιχειρηματικοί ηγέτες

Στόχος: Δημιουργία θέσεων εργασίας με παράλληλη προστασία της ανταγωνιστικότητας.

Κύρια σημεία:

- Χρειάζονται καινοτομία και επενδύσεις, όχι μόνο επιδοτήσεις.
- Οι κανόνες πρέπει να είναι δίκαιοι και απλοί.
- Υποστήριξη της πράσινης μετάβασης, εφόσον οι εταιρείες δεν επιβαρύνονται με υπερβολική φορολογία.

Ομάδα 4 – Οργανώσεις νεολαίας

Στόχος: Διασφάλιση ευκαιριών και φωνής για τους νέους Ευρωπαίους.

Κύρια σημεία:

- Η εκπαίδευση και οι δεξιότητες πρέπει να ανταποκρίνονται στις μελλοντικές θέσεις εργασίας.
- Περισσότερες θέσεις πρακτικής άσκησης και χρηματοδότηση για τη νεολαία.
- Οι νέοι θέλουν δράση, όχι υποσχέσεις.

Ομάδα 5 – Περιβαλλοντικές και κοινωνικές ΜΚΟ

Στόχος: Να γίνει η ανάκαμψη δίκαιη και βιώσιμη.

Κύρια σημεία:

- Να επενδύσουμε από κοινού σε πράσινες θέσεις εργασίας και κοινωνική ισότητα.
- Προστασία των ευάλωτων ομάδων (μετανάστες, ηλικιωμένοι, άνεργοι).

Εταίροι του έργου

- Υπενθύμιση στους άλλους ότι η οικονομική πρόοδος χρειάζεται περιβαλλοντικά όρια.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δραστηριότητα 6

Τίτλος δραστηριότητας: Εργαστήριο επίλυσης προβλημάτων: «Εύρεση δίκαιων λύσεων για την πρόκληση της μετανάστευσης στην Ευρώπη»	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα: - Κατανοήσουν τις κύριες αιτίες και προκλήσεις της μετανάστευσης στην ΕΕ. - Κατανοήσουν τις διαφορετικές οπτικές γωνίες της μετανάστευσης και της ένταξης. - Συνεργαστούν για να σχεδιάσουν πρακτικές και δίκαιες λύσεις για τη στήριξη των μεταναστών και των τοπικών κοινοτήτων. - Αναλογιστούν πώς η αλληλεγγύη και τα ανθρώπινα δικαιώματα διαμορφώνουν την ευρωπαϊκή ταυτότητα και τις πολιτικές.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	- ΣΒΑ 10 – Μείωση των ανισοτήτων - ΣΒΑ 16 – Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί - ΣΒΑ 17 – Συνεργασίες για την επίτευξη των Στόχων
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Ανθρώπινη αξιοπρέπεια – Αλληλεγγύη – Σεβασμός – Ένταξη Οι μαθητές μαθαίνουν πώς η μετανάστευση δοκιμάζει και ενισχύει τις βασικές ευρωπαϊκές αξίες μέσω της ενσυναίσθησης και της συνεργασίας.
Ηλικία/Επίπεδο	13–16 ετών (κατώτερη ή ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση)
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασικές γνώσεις σχετικά με τη μετανάστευση και τις αρχές της ΕΕ, όπως τα ανθρώπινα δικαιώματα και η ελεύθερη κυκλοφορία.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Διάρκεια	Συνολική διάρκεια 45 λεπτά		
	Ανάλυση		
	Φάση	Χρόνος	Περιγραφή
	1. Εισαγωγή και πλαίσιο	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός εισάγει το θέμα χρησιμοποιώντας το ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για τη μετανάστευση (παρακάτω). Η τάξη κάνει ένα brainstorming για τους λόγους για τους οποίους οι άνθρωποι μεταναστεύουν και για τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν τόσο οι μετανάστες όσο και οι κοινότητες υποδοχής.
	2. Παρουσίαση του σεναρίου του προβλήματος	5 λεπτά	Ο εκπαιδευτικός παρουσιάζει το σενάριο: μια φανταστική πόλη της ΕΕ αντιμετωπίζει την ξαφνική άφιξη προσφύγων και πρέπει να βρει δίκαιους και πρακτικούς τρόπους για να τους υποστηρίξει, διατηρώντας παράλληλα την ενότητα της κοινότητας.
	3. Ομαδική εργασία επίλυσης προβλημάτων	20 λεπτά	Οι μαθητές χωρίζονται σε 4-5 μικτές ομάδες. Κάθε ομάδα προσδιορίζει τις κύριες προκλήσεις (π.χ. στέγαση, εκπαίδευση, απασχόληση, κοινή γνώμη) και σχεδιάζει 2-3 ρεαλιστικές λύσεις. Χρησιμοποιήστε κάρτες με υποδείξεις για την επίλυση προβλημάτων ως βοήθημα.
	4. Παρουσίαση και σύγκριση λύσεων	10 λεπτά	Κάθε ομάδα παρουσιάζει το σχέδιο δράσης της (2 λεπτά ανά ομάδα). Θα συζητήσουμε ποιες λύσεις είναι οι πιο δίκαιες, ασφαλείς και αλληλέγγυες.
	5. Ανασκόπηση και συνοψισμός	5 λεπτά	Σύντομη ανασκόπηση σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο οι κοινές ευρωπαϊκές αξίες μπορούν να καθοδηγήσουν τις

Εταίροι του έργου

	μεταναστευτικές πολιτικές και τις τοπικές δράσεις. Ερωτηματολόγιο εξόδου: «Μια δίκαιη ιδέα για να βοηθήσουμε τους νεοαφιχθέντες είναι...»
Μέγεθος ομάδων & Ομαδοποίηση	20–30 μαθητές χωρισμένοι σε 4–5 μικρές ομάδες (4–6 μέλη η καθεμία).
Περιβάλλον	Τάξη
Υλικά και πόροι	• Ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για τη μετανάστευση (παρακάτω) • Κάρτες υποδείξεων για την επίλυση προβλημάτων • Χαρτί διαγράμματος ή διαφάνειες για την καταγραφή ιδεών • Μαρκadόροι ή ψηφιακός πίνακας (Padlet, Jamboard) • Προαιρετικά: σύντομο βίντεο κλιπ σχετικά με τη μετανάστευση στην ΕΕ ή ιστορίες ένταξης (π.χ. youtube.com/watch?v=Og-SgW0V7cY&t=78)

Εταίροι του έργου

universität
wien

Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	ΜΚΟ, δημοτικές υπηρεσίες, Europe Direct (προαιρετικά)
Προσβασιμότητα και ένταξη	• Οπτικό υλικό και απλοποιημένο κείμενο για βασικούς όρους. • Δυνατότητα πολλαπλών ρόλων συμμετοχής: ερευνητής, συγγραφέας, ομιλητής, εικονογράφος. • Ενθάρρυνση της σεβαστικής συζήτησης και της ενσυναίσθησης.
Περιγραφή	
Οι μαθητές συμμετέχουν σε ένα εργαστήριο όπου πρέπει να αναπτύξουν δίκαιες και εφικτές λύσεις για τα μεταναστευτικά προβλήματα μιας φανταστικής ευρωπαϊκής πόλης. Εργάζονται σε μικρές ομάδες και εξετάζουν πτυχές της στέγασης, της εκπαίδευσης, της αγοράς εργασίας και των σχέσεων της κοινότητας. Η εργασία υποστηρίζεται από κάρτες υποδείξεων και ένα ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ. Στη συνέχεια, κάθε ομάδα παρουσιάζει το σχέδιό της για την προώθηση της ένταξης και της αλληλεγγύης, εξηγώντας πώς οι ευρωπαϊκές αξίες μπορούν να βοηθήσουν στην αντιμετώπιση των πραγματικών προβλημάτων μετανάστευσης.	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Παρατηρήστε την ομαδική εργασία, τη δημιουργικότητα, την ενσυναίσθηση και τη διαδικασία επίλυσης προβλημάτων.
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	-
Αυτοαξιολόγηση Αυτοαξιολόγηση	«Ένα νέο πράγμα που έμαθα για τη μετανάστευση στην Ευρώπη είναι...»
Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Οι μαθητές γράφουν μία «ιδέα που αξίζει να κρατηθεί» από το σχέδιο μιας άλλης ομάδας.
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Αποδεικτικά στοιχεία που πρέπει να συλλεχθούν	Συλλέξτε τα σχέδια και τις αφίσες των ομάδων. Τραβήξτε σύντομα βίντεο ή φωτογραφίες (με τη συγκατάθεσή τους).
Παρακολούθηση επιπτώσεων	Παρακολουθήση επιπτώσεων: Σημειώστε εάν οι μαθητές επιδεικνύουν μεγαλύτερη ενσυναίσθηση ή προτείνουν πραγματικές τοπικές δραστηριότητες ένταξης (π.χ. ανταλλαγή γλωσσών, πολιτιστική ημέρα).
Διάδοση	Αναρτήστε τη σύνοψη της τάξης στον τοίχο του σχολείου ή στον ιστότοπο. Η σύνοψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του έργου EuroCivic Lab (eurociviclab.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldrajz@uni-eszterhazy.hu
Επόμενα βήματα	Δημιουργήστε έναν «τοίχο δίκαιων λύσεων» όπου θα εμφανίζονται όλες οι ιδέες.
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
• Έδειξαν οι μαθητές ενσυναίσθηση και δικαιοσύνη κατά την επίλυση του σεναρίου; • Ποιες ιδέες συνδέονταν καλύτερα με τις αρχές της ΕΕ; • Πώς θα μπορούσε αυτό να συνδεθεί με τα μαθήματα γεωγραφίας, ηθικής ή κοινωνικών επιστημών;	

Ενημερωτικό δελτίο της ΕΕ για τη μετανάστευση
Γιατί μεταναστεύουν οι άνθρωποι; Οι άνθρωποι μετακινούνται για πολλούς λόγους – για εργασία, εκπαίδευση, οικογένεια ή ασφάλεια. Κάποιοι αναζητούν καλύτερες ευκαιρίες (οικονομικοί μετανάστες), ενώ άλλοι φεύγουν από τον πόλεμο, τις καταστροφές ή τις διώξεις (πρόσφυγες). Κύριες προκλήσεις στην ΕΕ: • Άνιση ευθύνη – Ορισμένες χώρες αντιμετωπίζουν περισσότερες αφίξεις από άλλες. • Ένταξη – Εύρεση στέγης, εργασίας και εκπαίδευσης για τους νεοαφιχθέντες. • Κοινή γνώμη – Εξισορρόπηση μεταξύ συμπόνιας και ασφάλειας. • Παράνομη μετανάστευση – Διαχείριση των συνόρων με παράλληλη προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Δράσεις της ΕΕ:

- Νέο Σύμφωνο για τη Μετανάστευση και το Άσυλο – δημιουργεί δίκαιους κανόνες για την κατανομή των ευθυνών μεταξύ των χωρών της ΕΕ.
- Frontex – υποστηρίζει τη διαχείριση των συνόρων.
- Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης (AMIF) – χρηματοδοτεί έργα για την υποδοχή, την εκπαίδευση και την ένταξη.
- Ανθρωπιστικές συνεργασίες – βοηθούν τους ανθρώπους πιο κοντά στις περιοχές καταγωγής τους.

Βασική ιδέα: η μετανάστευση είναι μια πρόκληση που μπορεί να αντιμετωπιστεί μόνο μέσω κοινών προσπαθειών – μέσω συνεργασίας, δικαιοσύνης και αλληλεγγύης.

Κάρτες με υποδείξεις για την επίλυση προβλημάτων

Κάθε ομάδα λαμβάνει 2–3 κάρτες στις οποίες θα επικεντρωθεί κατά τη διάρκεια του εργαστηρίου.

Κάρτα 1 – Στέγαση και υπηρεσίες

Πώς μπορεί η πόλη να παρέχει ασφαλή και οικονομικά προσιτή στέγαση στους νεοαφιχθέντες;

Θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν τοπικά κτίρια ή αχρησιμοποίητοι χώροι;

Πώς μπορούν οι μετανάστες και οι ντόπιοι να μοιράζονται τους κοινόχρηστους χώρους;

Κάρτα 2 – Εκπαίδευση και γλώσσα

Ποια προγράμματα θα μπορούσαν να βοηθήσουν τα παιδιά και τους ενήλικες να μάθουν γρηγορότερα την τοπική γλώσσα;

Πώς μπορούν τα σχολεία να υποστηρίξουν τόσο τους μετανάστες όσο και τους ντόπιους μαθητές;

Θα μπορούσαν οι μαθητές να ξεκινήσουν ένα διαπολιτισμικό «σύστημα συνεργασίας»;

Κάρτα 3 – Εργασία και οικονομία

Πώς μπορούν οι νεοαφιχθέντες να βρουν δίκαιη εργασία και να συνεισφέρουν στην οικονομία;

Εταίροι του έργου

universität
wien

Μπορεί η πόλη να τους φέρει σε επαφή με τοπικές επιχειρήσεις ή προγράμματα κατάρτισης;

Πώς θα μπορούσε να βοηθήσει ο εθελοντισμός ή οι πρακτικές ασκήσεις;

Κάρτα 4 – Επικοινωνία και κοινή γνώμη

Πώς μπορούμε να καλλιεργήσουμε την κατανόηση μεταξύ των ντόπιων και των νεοαφιχθέντων;

Ποιες κοινοτικές εκδηλώσεις ή εκστρατείες θα μπορούσαν να μειώσουν τα στερεότυπα;

Πώς μπορούν τα μέσα ενημέρωσης να συμβάλουν στη διάδοση θετικών ιστοριών;

Κάρτα 5 – Ευρωπαϊκή συνεργασία

Πώς μπορεί η ΕΕ να υποστηρίξει τις μικρές κοινότητες που αντιμετωπίζουν ζητήματα μετανάστευσης;

Ποιες κοινές αξίες καθοδηγούν τις δίκαιες μεταναστευτικές πολιτικές;

Τι μπορούμε να κάνουμε σε τοπικό επίπεδο που να συνδέεται με τους στόχους της ΕΕ;

Δραστηριότητα 7

Τίτλος δραστηριότητας: Οι προκλήσεις της Ευρώπης – Ενιαία απάντηση	
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: • Προσδιορίσουν τις κύριες προκλήσεις που αντιμετωπίζει σήμερα η Ευρωπαϊκή Ένωση. • Εξηγούν πώς αυτές οι προκλήσεις επηρεάζουν τους Ευρωπαίους πολίτες. • Να προτείνουν λύσεις σε επίπεδο ΕΕ και πολιτών μέσω της συνεργασίας. • Να παρουσιάζουν συλλογικές ιδέες με αυτοπεποίθηση και σαφήνεια.
Ευθυγράμμιση με τους ΣΒΑ	• ΣΒΑ 13: Δράση για το κλίμα – περιβαλλοντική συνεργασία • ΣΒΑ 16: Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί – οικοδόμηση της ειρήνης, δημοκρατική συμμετοχή

Εταίροι του έργου

	• ΣΒΑ 3: Καλή υγεία και ευημερία – αντιμετώπιση κρίσεων στον τομέα της υγείας • Στόχος 10: Μείωση των ανισοτήτων – μετανάστευση, ένταξη
Σύνδεση με τις αξίες και την ταυτότητα της ΕΕ	Αλληλεγγύη, Ειρήνη, Ένταξη, Κοινή Ευθύνη, Συμμετοχή των Νέων (Πώς συνεργάζονται οι Ευρωπαίοι όταν αντιμετωπίζουν κοινά προβλήματα.)
Ηλικία/Επίπεδο	Ανώτερο δημοτικό (10–12) / Κατώτερο γυμνάσιο (13–15)]
Προηγούμενες γνώσεις/Προαπαιτούμενα	Βασική κατανόηση των εξής: • τι είναι η ΕΕ • τι σημαίνει ιθαγένεια • Μια σύντομη εισαγωγική συζήτηση ενεργοποιεί τις προηγούμενες γνώσεις.
Διάρκεια	25 λεπτά συνολικά • Εισαγωγή: 2 λεπτά • Ομαδική εργασία: 10 λεπτά • Παρουσιάσεις: 2 λεπτά/ομάδα • Ανασκόπηση: 3 λεπτά
Μέγεθος ομάδας & Ομαδοποίηση	Ομάδες των 3–5 ατόμων, μεικτών ικανοτήτων.
Περιβάλλον	Τάξη ή υβριδική μορφή με ψηφιακά εργαλεία.
Υλικά & Πόροι	• Εκτυπωμένες κάρτες προκλήσεων (6 εκδόσεις) • Φύλλα εργασίας: «Αντιμετωπίζοντας μια πρόκληση μαζί» • Λευκός πίνακας ή ψηφιακός πίνακας • Μαρκαδόροι, χαρτί Α3/Α4 (Υλικά που αναφέρονται στο αναρτημένο σχέδιο μαθήματος)
Συμμετοχή της κοινότητας/των ενδιαφερόμενων μερών (προαιρετικά)	Επικοινωνήστε με το τοπικό κέντρο Europe Direct για δραστηριότητες παρακολούθησης ή έκθεση.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Προσβασιμότητα και ένταξη	• Οι μαθητές επιλέγουν να απαντήσουν με σχέδιο ή γραπτά, σύμφωνα με την αρχή της Καθολικής Σχεδίασης για τη Μάθηση (UDL). • Οι μικτές ομάδες εξασφαλίζουν την αλληλοϋποστήριξη.
Περιγραφή	
Κάθε ομάδα λαμβάνει μία πρόκληση σε επίπεδο ΕΕ: • Κλιματική αλλαγή • Ασφάλεια και ειρήνη • Μετανάστευση και πρόσφυγες • Κυβερνοασφάλεια • Ενεργειακή εξάρτηση • Κρίσεις στον τομέα της υγείας Οι ομάδες συζητούν και συμπληρώνουν τέσσερις ερωτήσεις: • Πώς επηρεάζει αυτό το πρόβλημα τους ανθρώπους; • Τι μπορεί να κάνει η ΕΕ; • Τι μπορούν να κάνουν οι πολίτες; • Μια δημιουργική και ρεαλιστική λύση Οι ομάδες παρουσιάζουν τις ιδέες τους σε 2 λεπτά η καθεμία. Η τάξη δίνει θετική ανατροφοδότηση για τη συνεργασία και τη δημιουργικότητα.	
Αξιολόγηση	
Διαμορφωτική αξιολόγηση	Διαμορφωτική • Λίστα ελέγχου παρατήρησης (συμμετοχή, ανταλλαγή ιδεών, έννοιες της ΕΕ που χρησιμοποιήθηκαν) • Οδηγίες του εκπαιδευτικού κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας
Συνολική αξιολόγηση (εάν ισχύει)	• Αξιολόγηση της ομαδικής παρουσίας με τη χρήση απλού πίνακα αξιολόγησης (κριτήρια: σαφήνεια, ομαδική εργασία, εφαρμόσιμες ιδέες)
Αυτοαξιολόγηση Αυτοαξιολόγηση	Ερωτήσεις στο δελτίο εξόδου: • Ένα πράγμα που έμαθα σήμερα για την ΕΕ... • Ένας τρόπος με τον οποίο οι πολίτες (συμπεριλαμβανομένου και εμού) μπορούν να βοηθήσουν...

Εταίροι του έργου

universität
wien

Ανατροφοδότηση από τους συμμαθητές	Δύο αστέρια και μία ευχή (2 πράγματα που τους άρεσαν, 1 πρόταση)
Τεκμηρίωση, αποδεικτικά στοιχεία και παρακολούθηση	
Αποδεικτικά στοιχεία προς συλλογή	Συγκεντρωμένα αποδεικτικά στοιχεία: • Φωτογραφίες αφισών • Συμπληρωμένα φύλλα εργασίας • Σύντομο βίντεο των παρουσιάσεων
Παρακολούθηση επιπτώσεων	• Οι μαθητές αναφέρουν τουλάχιστον 2 ρόλους της ΕΕ στις προκλήσεις • Αυξημένη εμπιστοσύνη στην κοινή ευρωπαϊκή ταυτότητα
Διάδοση	• Πίνακας ανακοινώσεων του σχολείου ή εκδήλωση για την Ημέρα της Ευρώπης • Υποβολή στο Europe Direct • Η περίληψη μπορεί να σταλεί στον ιστότοπο του έργου EuroCivic Lab (eurociviclab.eu) και στις σελίδες των μέσων κοινωνικής δικτύωσης για δημοσίευση μέσω του email foldraiz@uni-eszterhazy.hu
Επόμενα βήματα	• Προσκαλέστε έναν εμπειρογνώμονα της ΕΕ ή έναν καθηγητή πανεπιστημίου (διαδικτυακά/επιτόπου) • Σύνδεση με τη Δραστηριότητα 2 (δημιουργία σούπερ ομάδας)
Σκέψεις του εκπαιδευτικού	
• Τι λειτούργησε καλά και γιατί; • Τι θα άλλαζα την επόμενη φορά; • Αποδεικτικά στοιχεία μάθησης (πληρούνται τα κριτήρια επιτυχίας;) • Ένταξη και ευεξία: ποιοι (δεν) προσεγγίστηκαν; • Συνεργασίες και κοινότητα: προστιθέμενη αξία;	

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδια μαθήματος

Σχέδιο μαθήματος 1

Τίτλος μαθήματος: Πολίτες της ΕΕ ενάντια σε κάθε πρόκληση – Συνεργασία για το μέλλον της Ευρώπης	
Λογιστικά	- Μάθημα/Τάξη/Ομάδα: Κοινωνικές επιστήμες / Ηλικίες 10–15 - Ημερομηνία & Διάρκεια: 60 λεπτά - Δάσκαλος
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: - Εξηγήσουν τι σημαίνει να είναι κανείς πολίτης της Ευρωπαϊκής Ένωσης. - Να προσδιορίσουν τουλάχιστον τρεις κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν σήμερα οι χώρες της ΕΕ. - Προτείνουν ρεαλιστικούς τρόπους με τους οποίους η ΕΕ και οι πολίτες της μπορούν να αναλάβουν δράση από κοινού. - Να συνεργαστείτε ως ομάδα για να αναπτύξετε μια δημιουργική λύση σε μια ευρωπαϊκή πρόκληση.
Κριτήρια επιτυχίας	«Μπορώ να αναφέρω κάτι σημαντικό σχετικά με το να είσαι πολίτης της ΕΕ.» «Μπορώ να περιγράψω τουλάχιστον μία πρόκληση που αντιμετωπίζει η Ευρώπη.» «Μπορώ να εξηγήσω πώς μπορούν να βοηθήσουν η ΕΕ και εμείς ως πολίτες.» «Η ομάδα μου δημιουργεί και μοιράζεται μια δημιουργική λύση.»
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Λέξεις-κλειδιά: Ιθαγένεια της ΕΕ, προκλήσεις, συνεργασία, αλληλεγγύη, ειρήνη, βιωσιμότητα Πόροι/Υλικά: - Έντυπες κάρτες προκλήσεων - Φύλλο εργασίας για την ομάδα + Φύλλο εργασίας δημιουργικής έκφρασης - Λευκός πίνακας ή διαδραστικός πίνακας

Εταίροι του έργου

	• Προαιρετικά: Διαδικτυακό εργαλείο δημιουργίας λέξεων-σύννεφων (Mentimeter, Padlet)
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	• Μέθοδοι: συζήτηση, συνεργατική έρευνα, ομαδική επίλυση προβλημάτων, δημιουργικός σχεδιασμός, παρουσίαση • Ομαδοποίηση: όλη η τάξη, μικρές ομάδες (3–5), ζευγάρια ή μικρές ομάδες (δημιουργικό μέρος)
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	• Προθέρμανση: σύννεφο λέξεων και συζήτηση στην τάξη με θέμα «Τι σημαίνει να είσαι Ευρωπαίος;» Ερωτήσεις: Τι σας έρχεται στο μυαλό όταν ακούτε τη λέξη «Ευρωπαίος»; Τι έχουμε όλοι κοινό; • Μπορείτε να ονομάσετε μερικές χώρες της ΕΕ Διάρκεια: 5–8 λεπτά
2. Παρουσίαση/Ερευνα	• Εισαγωγή στις προκλήσεις της ΕΕ· οι ομάδες λαμβάνουν το αυτοκίνητο των προκλήσεων Διάρκεια: 2 λεπτά
3. Εφαρμογή/Πρακτική	• Ομαδική εργασία: ανάλυση της πρόκλησης και πρόταση λύσεων Διάρκεια: 25 λεπτά
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	• Δημιουργική δραστηριότητα «Ευρωπαϊκή Σούπερ Ομάδα» (αφίσα ή περιγραφή) Διάρκεια: 10–15 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	• Γρήγορη ανταλλαγή απόψεων + ερωτήσεις αναστοχασμού / ερωτηματολόγιο εξόδου Διάρκεια: 5–7 λεπτά

Εταίροι του έργου

Αξιολόγηση	
• Διαμορφωτικοί έλεγχοι: παρατήρηση από τον εκπαιδευτικό, καθοδηγητικές ερωτήσεις κατά τη διάρκεια της ομαδικής εργασίας • Συνολική αξιολόγηση (εάν υπάρχει): ομαδικό προϊόν (φύλλο εργασίας πρόκλησης + δημιουργικό αποτέλεσμα) με απλή κλίμακα αξιολόγησης • Αυτοαξιολόγηση μαθητή/αξιολόγηση από συμμαθητές: δελτίο εξόδου ή σύντομη αναστοχαστική εργασία	
Διαφοροποίηση & ένταξη	• Υποστήριξη λεξιλογίου + εισαγωγικές φράσεις για νεότερους μαθητές ή μαθητές χαμηλότερου επιπέδου • Ομάδες μεικτών ικανοτήτων για την ενίσχυση της συνεργασίας • Επέκταση: πιο λεπτομερής αφίσσα ή επιπλέον λύσεις για την ΕΕ
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	Οι μαθητές ερευνούν ή δημιουργούν μια μίνι αφίσσα με θέμα: «Ένα πλεονέκτημα που μοιραζόμαστε ως Ευρωπαίοι»
Σημειώσεις / Συμβουλές / Αναστοχασμός	• Δώστε έμφαση στις βασικές αξίες της ΕΕ: ειρήνη, δημοκρατία, αλληλεγγύη, σεβασμός • Διατηρήστε τις δραστηριότητες διασκεδαστικές και επικεντρωμένες στην ομαδική εργασία • Προσαρμόστε τη διάρκεια ανάλογα με την ηλικία των μαθητών

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχέδιο μαθήματος 2

Τίτλος μαθήματος: Ευρώπη – Το κοινό μας παιχνίδι! Εκπαιδευτικό επιτραπέζιο παιχνίδι	
Λογιστικά	- Μάθημα/Τάξη/Ομάδα: Κοινωνικές επιστήμες / Ηλικίες 10–15 - Ημερομηνία & Διάρκεια (συνολικά): 2x45 λεπτά
Μαθησιακοί στόχοι	Οι μαθητές θα είναι σε θέση να: - Να προσδιορίσουν τις βασικές ευρωπαϊκές προκλήσεις και αξίες σε έξι θεματικούς τομείς. - Να αναπτύξουν δεξιότητες ομαδικής εργασίας και συνεργασίας μέσω της δημιουργίας και χρήσης καρτών παιχνιδιού. - Εφαρμόζουν τις γνώσεις τους μέσω διαδραστικών εργασιών, παιχνιδιών ρόλων και δραστηριοτήτων παιχνιδιού. - Να επιδείξουν κατανόηση της ενεργού πολιτειότητας και της πολιτισμικής πολυμορφίας.
Κριτήρια επιτυχίας	Οι μαθητές θα γνωρίζουν ότι έχουν επιτύχει όταν: - Δημιουργήσουν τουλάχιστον 40–50 θεματικές κάρτες ανά ομάδα με ακριβές περιεχόμενο. - Ανάπτυξη δεξιοτήτων ομαδικής εργασίας και συνεργασίας μέσω της δημιουργίας και της χρήσης ενός παιχνιδιού με κάρτες. - Πρακτική εφαρμογή των γνώσεων που αποκτήθηκαν μέσω διαδραστικών εργασιών, παιχνιδιών ρόλων και διασκεδαστικών δραστηριοτήτων. - Να μπορεί να εξηγήσει στους συμμαθητές του τουλάχιστον μία ευρωπαϊκή πρόκληση ή ένα πολιτιστικό γεγονός.
Βασικό περιεχόμενο και πόροι	Λέξεις-κλειδιά/Εννοιες: Κλιματική αλλαγή και Ευρώπη, ψηφιακή ασφάλεια, αλληλεγγύη, υγιεινός τρόπος ζωής, δημοκρατία, μετανάστευση, πολιτισμός, αξίες της ΕΕ, βιωσιμότητα, πολυμορφία

Εταίροι του έργου

	Πηγές/Υλικά: Πρότυπα καρτών (Γνώσεις και Δραστηριότητα), λίστες λέξεων-κλειδιών, smartphone/φορητοί υπολογιστές, πίνακες παρουσιάσεων, στυλό, χώρος παιχνιδιού
Μέθοδοι & Ομαδοποίηση	Μέθοδοι: Μάθηση βάσει έργου, έρευνα, συζήτηση, παιχνίδι ρόλων, συνεργατική επίλυση προβλημάτων Ομαδοποίηση: • Όλη η τάξη: εισαγωγή, κανόνες παιχνιδιού, ανασκόπηση • Μικρές ομάδες των 4–5 ατόμων: δημιουργία καρτών και παιχνίδι • Σε ζευγάρια ή ατομικά: προαιρετικές γρήγορες προκλήσεις ή μίνι-παρουσιάσεις
Περιγραφή	
1. Εισαγωγή	• Ενεργοποίηση προγενέστερων γνώσεων· καθορισμός της συνάφειας • Ρωτήστε: «Ποιες ευρωπαϊκές προκλήσεις γνωρίζετε ήδη;» • Σύντομη εισαγωγή στο παιχνίδι και τους στόχους του. Διάρκεια: 3 λεπτά
2. Παρουσίαση/Ερευνα	Νέες πληροφορίες και λέξεις-κλειδιά • Ο εκπαιδευτικός μοιράζει τις θεματικές λίστες λέξεων-κλειδιών. • Εξηγήστε τους τύπους καρτών (Γνώση έναντι Δραστηριότητας). • Δείξτε ένα παράδειγμα εργασίας. Διάρκεια: 3 λεπτά
3. Εφαρμογή/Εξάσκηση	Οι μαθητές εφαρμόζουν/παράγουν (άσκηση, παιχνίδι ρόλων, επίλυση προβλημάτων). • Δημιουργία καρτών • Οι ομάδες επιλέγουν λέξεις-κλειδιά, δημιουργούν ερωτήσεις και δραστηριότητες.

Εταίροι του έργου

	• Οι μαθητές μπορούν να χρησιμοποιήσουν smartphone ή φορητούς υπολογιστές για έρευνα, εναλλακτικά μπορούν να διανεμηθούν έντυπα υλικά. Διάρκεια: 40 λεπτά
4. Εξατομίκευση & Ενσωμάτωση	• Οι ομάδες ανακατεύουν τις τράπουλες τους και παίζουν χρησιμοποιώντας την τράπουλα μιας άλλης ομάδας. • Κάθε παίκτης συμμετέχει σε όλες τις εργασίες. Διάρκεια: 40 λεπτά
5. Ανασκόπηση & Αξιολόγηση	Συγκέντρωση και ανατροφοδότηση • Συζήτηση στην τάξη: «Τι μάθαμε για την Ευρώπη;» • Επισημάνετε τις πιο δημιουργικές ή ενημερωτικές κάρτες. Διάρκεια: 5 λεπτά
Αξιολόγηση	
	• Διαμορφωτικοί έλεγχοι: Παρατήρηση, ομαδική εργασία, ολοκλήρωση εργασιών κατά τη διάρκεια του παιχνιδιού • Συνολική αξιολόγηση (εάν υπάρχει): Υποβολή της τράπουλας και σύντομη παρουσίαση της ομάδας • Αυτοαξιολόγηση/αξιολόγηση από τους συμμαθητές: Γρήγορες ερωτήσεις: «Ποιο είναι ένα νέο στοιχείο που μάθατε;»
Διαφοροποίηση και ένταξη	• Λίστες λέξεων, απλοποιημένες λέξεις-κλειδιά • Οπτικά βοηθήματα για σύνθετες έννοιες • Πρόκληση για προχωρημένους μαθητές: δημιουργία πιο σύνθετων δραστηριοτήτων ή μίνι-σλόγκαν
Εργασία για το σπίτι / Επέκταση (προαιρετικά)	• Δημιουργήστε ένα σύντομο βίντεο ή μια αφίσα σχετικά με το αγαπημένο σας θέμα. • Εξετάστε επιπλέον ευρωπαϊκά έργα πολιτισμού ή βιωσιμότητας.

Εταίροι του έργου

universität
wien

**Σημειώσεις /
Συμβουλές /
Αναστοχασμός**

- Το παιχνίδι λειτουργεί καλύτερα αν όλες οι ομάδες δημιουργήσουν ενεργά κάρτες.
- Ο εκπαιδευτικός πρέπει να καθοδηγεί τη δημιουργία ιδεών και να ελέγχει την ακρίβεια των καρτών.
- Η ανάδειξη των πιο δημιουργικών ή ενημερωτικών καρτών στο τέλος παρακινεί τους μαθητές.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Σχόλια για την ενότητα

Παρακαλώ δώστε τη γνώμη σας για το πώς πραγματοποιήθηκε η μάθησή σας σε αυτό το μάθημα.

1. Ποιο ήταν το πιο χρήσιμο στοιχείο της μαθησιακής σας εμπειρίας;
2. Ποιο ήταν το πιο δύσκολο στοιχείο αυτού του μαθήματος;
3. Τι θα διατηρούσατε σε αυτό το μάθημα;
4. Οποιοδήποτε άλλο σχόλιο

Εταίροι του έργου

universität
wien

Βιβλιογραφικές αναφορές

Commission, E. (2024. January 2024 January 22). *Digital Europe Programme*. European Union.

Forrás: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/digital-programme>

Commission, E. (2024. May 2024, May 10). *The European Green Deal*. European Union. .

Forrás: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/european-green-deal_en

Delanty, G. (2019). *The European Heritage: A Critical Re-Interpretation*. Routledge.

Dickson, R. (2019). Understanding EU solidarity and migration in crisis. *Journal of European Public Policy*, 1371–1392.

McCormick. (2021). *Understanding the European Union: A Concise Introduction*. Palgrave Macmillan.

Nations, U. (2022. October 2022, October 12). *Sustainable Development Goals (SDGs) and Europe's role*. United Nations. Forrás: <https://sdgs.un.org/goals>

Parliament, E. (2023. November 2023, November 8). *Youth participation in the European Union*. European Parliament. . Forrás: <https://www.europarl.europa.eu/youthparticipation>

Union, C. o. (2023. February 2023 February 14). *Migration and asylum policy in the EU*. Consilium Europa. Forrás: <https://www.consilium.europa.eu/en/policies/migratory-pressure/>

Verhaegen, S. (2017). The effect of political trust and trust in European citizens on European identity. *European Political Science Review*, 533–559.

Wallace, H. P. (2020). *Policy-Making in the European Union (8th ed.)*. Oxford University Press. Oxford University Press.

Εταίροι του έργου

universität
wien

Wallaschek, S. (2020). Contested solidarity in the Euro crisis and Europe's migration crisis: a discourse network analysis. *Journal of European Public Policy*, 1034-1053.

Εταίροι του έργου

universität
wien

